

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ตำบลห่างสูง
อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ธนายุทธ อ่อนดี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤศจิกายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นายธนายุทธ อ่อนดี จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

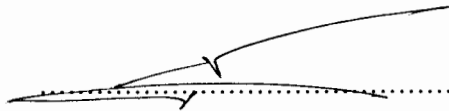
(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

(อาจารย์ ดร.อุษณากร ทาวะรัมย์)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.กิจจุเชต ไกรवास)

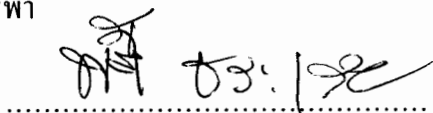
กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร)

กรรมการและเลขานุการ

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนีย์ ธารเสนา)

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่าน ที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ที่ถูกต้องอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอาจารย์อุษณากร ทาวะรัมย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำและ ตรวจแก้ไขงานนิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ให้ วิชาการศึกษา และอำนวยความสะดวกในการศึกษาจนผู้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำ งานนิพนธ์ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณสมคิด เอนกวสินชัย ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี คณะกรรมการกลุ่ม เจ้าหน้าที่ และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ทุกท่านที่อนุเคราะห์ให้จัดเก็บข้อมูล และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน

นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณ บุคคลพิเศษสำหรับผู้มีพระคุณสูงสุดคือ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ที่ให้ชีวิต โอกาส และอนาคตที่ดี ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ สำหรับคำปรึกษาและกำลังใจในยาม ที่ท้อแท้ ให้มีโอกาสดในการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ธนายุทธ อ่อนดี

57930231: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; รป.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: ปัจจัยแห่งความสำเร็จ/ การมีส่วนร่วม

รณายุทธ อ่อนดี: ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (FACTORS CONTRIBUTING TO THE SUCCESS OF SAVING GROUPS FOR PRODUCTION IN HANG SOONG SUB-DISTRICT, AMPHOE NONGYAI, CHON BURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: อุษณกร ทาวะรัมย์, รป.ด. 92 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) แบบขั้นต่อน (Stepwise method)

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีระดับความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$) โดยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีความสำเร็จเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาคน และด้านการพัฒนาสังคม ตามลำดับ ระดับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านบริหารจัดการกลุ่มมีค่าเฉลี่ยมาเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือด้านคณะกรรมการ ด้านการสนับสนุนจากภายนอก และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ฯ พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสนับสนุนจากภายนอก ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม และด้านคณะกรรมการ ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นผลทางบวกโดยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุด (Beta=0.397**) รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนจากภายนอก (Beta= 0.204**) ด้านบริหารจัดการกลุ่ม (Beta=0.177**) และด้านคณะกรรมการ (Beta= 0.126**) ตามลำดับ และทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ได้ร้อยละ 65.30 ($R^2 = 0.653$)

57930231: MAJOR: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A.

(PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: SUCCESS FACTORS/ PARTICIPATION

TANAYUTH OONDEE: FACTORS CONTRIBUTING TO THE SUCCESS OF SAVING GROUPS FOR PRODUCTION IN HANG SOONG SUB-DISTRICT, AMPHOE NONGYAI, CHON BURI PROVINCE. ADVISOR: AUSANAKORN TAVAROM, D.P.A. 92 P. 2016.

The purpose of this study was to examine a level of success of saving groups for production in Hang Soong Sub-district, Amphoe Nongyai, Chon Buri Province. Also, this study attempted to investigate factors contributing to the success of these saving groups for production in Hang Soong Sub-district. The subjects participating in this study were 356 ordinary saving group members for production in Hang Soong Sub-district. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The descriptive statistics used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation. Also, the inferential statistics, including multiple regression-stepwise method, was administered.

The results of this study revealed that the level of success of saving groups for production in Hang Soong Sub-district, Amphoe Nongyai, Chon Buri Province was found at the highest level ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$) The success in relation to community economic development was rated the highest, followed by the success relating to human resources development, and social development, respectively. Also, regarding the factors contributing to the success of saving groups for production in Hang Soong Sub-district, it was found that the administrative factor was rated with the highest means score, followed by the factors in relation to committee members, external support, and member participation, respectively.

In addition, it was shown that the four factors which included participation, external support, group administration, and committee members positively contributed to the success of these saving groups for productions at a significant level of .01. Specifically, the factor in relation to the participation was accounted for the success of saving groups for production in Hang Soong Sub-district at the highest level (Beta = 0.397**), followed by the factors relating to external support (Beta = 0.204**), and group administration (Beta = 0.177**), respectively. Finally, these four factors were predictive of the success of saving groups for production at 65.30 ($R^2=0.653$).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	8
แนวคิดและแบบจำลองของ Tylre.....	14
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสำเเร็จ.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
การทบทวนตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เกณฑ์การแปลผล.....	54
4 ผลการวิจัย.....	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	61
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	66
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	70
ตอนที่ 5 สรุปสมมติฐานการวิจัย.....	71
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	85
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	จำนวนสมาชิก เงินฝากสมาชิกและรายได้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2558.....	2
2	แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม.....	38
3	สรุปตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม จากงานวิจัยที่ทบทวน.....	47
4	ที่มาของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	48
5	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	52
6	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามเพศ (n = 356).....	56
7	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามอายุ (n = 356).....	57
8	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด (n = 356).....	57
9	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามอาชีพ (n = 356).....	58
10	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก (n = 356).....	58
11	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน (n = 356).....	59
12	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์การเป็นสมาชิก (n = 356).....	59
13	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์ของการกู้ยืมเงิน (n = 356).....	60
14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
15	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านคณะกรรมการ.....	61
16	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม.....	63
17	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก.....	64
18	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการสนับสนุนจากภายนอก.....	65
19	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	66
20	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาคน.....	66
21	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน.....	68
22	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาสังคม.....	69
23	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ๑ (X_1, X_2, X_3, X_4) และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ๑ (Y).....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24 คำนวน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y1) โดยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise method).....	71

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต.....	12

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมการพัฒนาชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2517 โดยศาสตราจารย์ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี อดีตอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ได้เริ่มทดลองดำเนินการครั้งแรก 2 แห่ง คือ ที่ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และที่ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการผสมระหว่างแนวคิดของสหกรณ์การเกษตรเครดิตยูเนียน คือ การรวมเอาคนที่ไว้เนื้อเชื่อใจกัน ไว้วางใจกันได้ เข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อดำเนินงานร่วมกัน ให้บรรลุจุดหมาย และแนวคิดสินเชื่อเพื่อการเกษตร คือ การกู้ยืมของเกษตรกร ทำให้เกิดเป็นแนวคิด กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต คือ การใช้ “เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน” ทำให้คนมีคุณธรรม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้ออาทร แบ่งปันซึ่งกันและกัน

นายประชา ธาตาประชากร ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านป่าแดง หมู่ที่ 1 ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ในช่วงปี พ.ศ. 2541 ได้ร่วมกับประชาชนในชุมชนได้ดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้ร่วมกับสำนักพัฒนาชุมชนและได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าแดง จัดตั้งมาตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2541 มีสมาชิกก่อตั้งจำนวน 35 คน และมีเงินสัจจะสะสมเดือนแรก จำนวน 4,800 บาท และกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านป่าแดง เปลี่ยนชื่อเป็น “กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง” ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตได้ดำเนินการมา มีระยะเวลารวม 17 ปี มีนายสมคิด เอนกวิสินชัย เป็นประธานคนปัจจุบัน และมีสมาชิก จำนวน 3,150 คน มีเงินฝากสมาชิกสะสม จำนวน 138,790,457.77 บาท มีรายได้จากการปล่อยกู้ 12,480,770 บาท (ข้อมูลผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 10 มกราคม 2559) ตลอดระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารงานที่ผ่านมาได้สร้างความมั่นใจแก่สมาชิก ทำให้มีเงินออมเพิ่มมากขึ้น และรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสมาชิก เงินฝากสมาชิกและรายได้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2558

ปี	สมาชิก (คน)	เงินฝากสมาชิก	รายได้ (บาท)
2555	3,006	96,763,588.26	8,413,719.97
2556	3,142	107,006,975.11	9,721,852.23
2557	3,142	116,343,403.34	11,060,322.97
2558	3,150	138,790,457.77	12,593,234.53

นอกจากนี้ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูงได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของพัฒนาชุมชนอำเภอ ชนาคร เกษตรอำเภอ ในเรื่องการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน โดยใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ในลักษณะที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มที่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูงได้รับมาตรฐานและรางวัลในการรับประกันคุณภาพ อาทิเช่น ในปี พ.ศ. 2552 ได้รับมาตรฐานงานพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. 2557 ได้รับมาตรฐานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดทำขึ้น หรือที่เรียกว่า มกอ.2014 ชื่อว่า “SSG” ย่อมาจาก SMART Saving Group ซึ่งมาตรฐานนี้เป็นเครื่องวัดคุณภาพมาตรฐานการบริหารจัดการของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด และปี พ.ศ. 2559 ได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการเชิดชูเกียรติเครือข่ายการพัฒนาชุมชน ประเภทกลุ่ม/ องค์กรชุมชนแกนหลักสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านดีเด่น ระดับจังหวัด ปี 2559 (ประกาศจังหวัดชลบุรี ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2559)

ดังนั้น จากการที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูงมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่ากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ๑ มีความสำเร็จอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

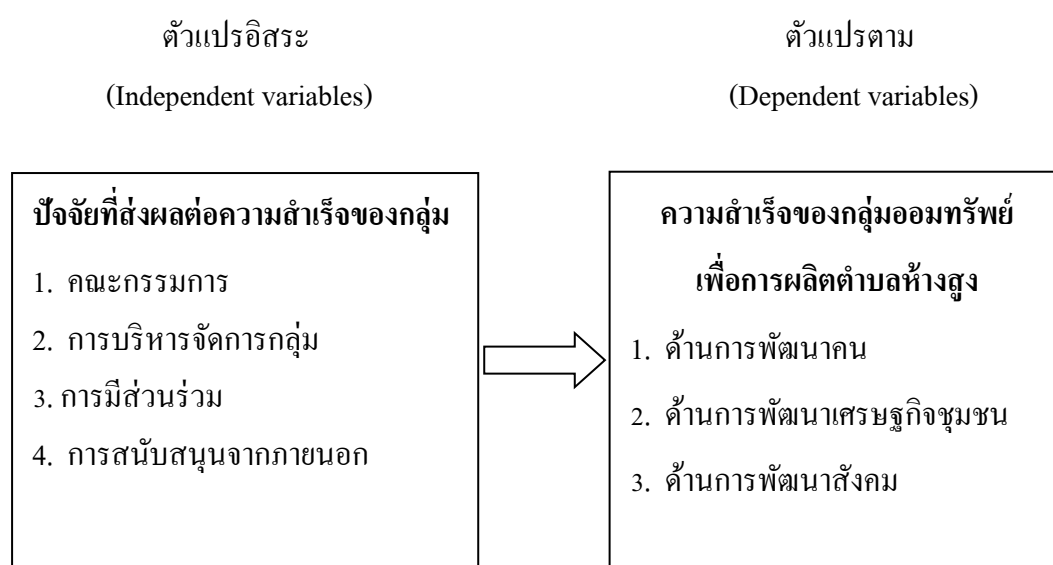
1. ปัจจัยด้านคณะกรรมการส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่มส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
4. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอกส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดการวัดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของ Tyier (Goal attainment or objective) (1972 อ้างถึงใน สมทรัพย์ พิธิยานุวัฒน์, 2940, หน้า 156-158) และวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของสำนักทุนและองค์การการเงินชุมชน 3 ประการ คือ เพื่อพัฒนาคน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อพัฒนาสังคม (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 5) มาใช้ในการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง และจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในการกำหนดความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ได้ตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่

1. คณะกรรมการ (สำเร็จ แก้วคำสอน, 2553; จินตกานต์ แสงอ่อน, 2554; นริศรินทร พันธเพชร, 2554; สุขชาติ อนันตวุธ, 2555; สถาพร สินธาร, 2555; อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต, 2556; ปุณทริกา สุคนธสิงห์, 2557)
2. การบริหารจัดการกลุ่ม (เสนีย์ มานนท์, 2551; สำเร็จ แก้วคำสอน, 2553; อากาศูรีย์ วงษ์ชมพู, 2553; จินตกานต์ แสงอ่อน, 2554; นริศรินทร พันธเพชร, 2554; อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต, 2556; ปุณทริกา สุคนธสิงห์, 2557; สุนัขชนันท์ วิรัชย์ธนโชติ, 2558)

3. การมีส่วนร่วม (เสนีย์ มานนท์, 2551; อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู, 2553; จินตกานต์ แสงอ่อน, 2554; นริศรินทร์ พันธเพชร, 2554; อิศรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต, 2556; สุนัขชนันท์ วิรัชย์ชน โชาติ, 2558) และ 4. การสนับสนุนจากภายนอก (สำเร็จ แก้วคำสอน, 2553; นริศรินทร์ พันธเพชร, 2554; ศุภชาติ อนันตวุธ, 2555; อิศรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต, 2556; สุนัขชนันท์ วิรัชย์ชน โชาติ, 2558) ดังกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบระดับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ฯ ให้มีความมั่นคง
2. ได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาคน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง โดยปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยการบริหารจัดการ และปัจจัย การสนับสนุนจากภายนอก

ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาคน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านการพัฒนาสังคม

1.2 ตัวแปรอิสระ จำนวน 4 ตัว ได้แก่ ปัจจัยคณะกรรมการ ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยการบริหารจัดการ และปัจจัยการสนับสนุนจากภายนอก

2. ขอบเขตด้านประชากร การวิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

ประชากรการวิจัย คือ สมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 3,168 คน (ข้อมูลทะเบียนกลุ่มออมทรัพย์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2559)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาในช่วงเดือนเมษายน ถึงธันวาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษาไว้ ดังนี้

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมตัวของคนในชุมชนเพื่อเก็บออมเงิน สะสมรวมกัน โดยในการศึกษานี้เป็นการศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง ตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การที่กลุ่มออมทรัพย์ฯ ดำเนินงาน บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านพัฒนาคน ด้านพัฒนา เศรษฐกิจชุมชน และด้านพัฒนาสังคม

ด้านการพัฒนาคน หมายถึง สมาชิกเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีความซื่อสัตย์ ความเสียสละ เห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจจากการเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน หมายถึง สมาชิกมีแหล่งเงินทุนที่สามารถกู้ยืม ไปประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายตามความจำเป็นของครอบครัว และเกิดการเรียนรู้กิจกรรมเชิงธุรกิจ จนสามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้

ด้านการพัฒนาสังคม หมายถึง การรวมกลุ่มของสมาชิกทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับ วิถีประชาธิปไตยจนก่อให้เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน ความร่วมมือร่วมใจ ความเท่าเทียมกันของสมาชิก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หมายถึง สิ่งที่ทำให้การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง เกิดความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มี 4 ปัจจัย ได้แก่ คณะกรรมการ การบริหารจัดการกลุ่ม การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากภายนอก

คณะกรรมการ หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะของความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม มีความใกล้ชิดกับสมาชิก แสดงออกถึงความเป็นตัวแทนของกลุ่ม การสมานไมตรีและสร้างความสามัคคีธรรม การแบ่งงาน การตัดสินใจ การเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น และความสามารถ

การบริหารจัดการกลุ่ม หมายถึง การทำงานของคณะกรรมการกลุ่มในการใช้คน เงิน ในการบริหารแหล่งเงินทุน การบริหารการใช้เงินทุน การจัดโครงสร้างการเงินให้มั่นคง และการวางระบบ การวางแผนและระบบงบประมาณของกิจการ ผู้บริหารการเงินมีหน้าที่ต้องบริหาร ให้มีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างสวัสดิการชุมชน สมาชิกสามารถกู้เงินไปใช้ประโยชน์ได้ การตรวจสอบ กำกับ ดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม ประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ

การสนับสนุนจากภายนอก หมายถึง การเชื่อมโยงคนเข้าสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่ชาวบ้านไปมาหาสู่กัน แลกเปลี่ยนงานและเข้าไป มีบทบาทช่วยงานของหมู่บ้านอื่น มีการสื่อสารกันตลอดเวลา มีการรวมกลุ่มผู้รู้เพื่อแลกเปลี่ยน พัฒนาความรู้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหน่วยงานภาครัฐที่เข้ามาสนับสนุน

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ ฯ หมายถึง สมาชิกที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิก ให้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ กำกับ ตรวจสอบ และดูแลผลประโยชน์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูงในปัจจุบัน

สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ฯ หมายถึง บุคคลในอำเภอหนองใหญ่และพื้นที่ใกล้เคียง
กับตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ทุกเพศทุกวัยที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่ม
ตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี นี้ ผู้ศึกษาได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
2. แนวคิดและแบบจำลองของ Tylre
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสำเเร็จ
4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. การทบทวนตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน (2557, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง การรวมตัวของประชาชนเพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยการประหยัดทรัพย์แล้วนำมาสะสมทีละเล็กละน้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ เรียกว่า เงินสัจจะสะสม เพื่อใช้เป็นทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นเดือดร้อนกู้ยืมไปใช้ในการลงทุนประกอบอาชีพ หรือเพื่อสวัสดิการของตนเองและครอบครัว

สมพันธ์ เตชะอธิก (2540, หน้า 15) ให้ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์ว่าหมายถึง องค์การชุมชนที่เกิดขึ้นโดยกระบวนการที่คนในชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือแล้วเข้าอีกจนปรากฏผู้นำตามธรรมชาติขึ้น มีการจัดการองค์กร มีการวิเคราะห์ปัญหา วินิจฉัยปัญหา วิเคราะห์ทางเลือกและตัดสินใจทางเลือกได้อย่างถูกต้อง หรืออีกความหมายหนึ่ง คือ กลุ่มออมทรัพย์ คือ องค์การชุมชนที่ประชาชนในชุมชนรวมตัวกันสร้างขึ้นและจัดการเองได้ ไม่ใช่องค์กรที่คนอื่นสร้างให้หรือจัดการโดยคนอื่น

กิม ภคเมธาวิ (2544, หน้า 9) ได้ให้ความหมายว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่าเป็น กลุ่มองค์การการเงินชุมชนที่ดำเนินกิจกรรมด้านการเงินเป็นหลัก มีลักษณะสำคัญ คือ มีการออมเงินร่วมกันอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เงินที่ได้จากการออมนำมาปล่อยให้สมาชิกกู้

หรือทำธุรกิจร่วมกัน กำไรที่เกิดขึ้นนำมาปันผลให้กับสมาชิก โดยอาจแบ่งบางส่วนเป็นสวัสดิการให้แก่สังคม

อารี เชื้อเมืองพาน และธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ (2544, หน้า 3) ให้ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง กลุ่มของบุคคลในชุมชนที่รวมตัวกันโดยสมัครใจ ดำเนินด้านเงินทุนหมุนเวียนที่ให้สมาชิกกู้ยืมไปประกอบอาชีพและใช้จ่ายที่จำเป็นภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่สมาชิกร่วมกันกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกโดยส่วนรวม

พลเดช ปิ่นประทีป (2548, หน้า 7) ให้ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง องค์กรประชาชนที่ตั้งอยู่ในเมืองและในชนบทร่วมกันจัดตั้งขึ้น ทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกร่วมกันออมทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ และมีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิกที่หลากหลายลักษณะรวมกัน ทั้งการให้กู้ยืมเพื่อนำไปแก้ปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า

จากการทบทวนความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สรุปได้ว่า ความหมายของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมายถึง องค์กรการเงินที่ชุมชน องค์กรประชาชนที่ตั้งอยู่ในเมืองและชนบทร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม แต่กระบวนการจัดตั้งและการดำเนินงานเกิดขึ้นตามความต้องการของคนในชุมชน ทั้งที่เป็นทางการและความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกร่วมกันออมทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้การกู้ยืมเพื่อนำไปทำกิจกรรมหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า ส่วนกำไรที่เกิดขึ้นนำมาปันผลให้กับสมาชิก และจัดสรรเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกและชุมชน

การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1. แนวคิดในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน (2557, หน้า 3)

ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกิดจากแนวคิดที่เป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดของสหกรณ์เครดิตยูเนียนและสินเชื่อเพื่อการเกษตร ประกอบด้วย 4 แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ 1 การรวมคนในหมู่บ้านชุมชนให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยรวมคนที่มีฐานะแตกต่างกันให้ช่วยเหลือกัน อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “เงินไม่จนน้ำใจ”

แนวคิดที่ 2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินทุน โดยการรวมกลุ่มออมเงินแล้วให้สมาชิกกู้ยืมเงินเป็นทุนในการประกอบอาชีพ

แนวคิดที่ 3 การนำเงินทุนไปใช้ดำเนินการด้วยความขยัน ประหยัด ถูกต้อง เพื่อให้ได้ทุนคืนและมีกำไร เป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิก

แนวคิดที่ 4 การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ โดยให้สมาชิกมีการจัดตั้งศูนย์สาธิต การตลาด เป็นการรวมตัวกันซื้อรวมกันขาย สามารถลดต้นทุนในการซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค และปัจจัยการผลิตได้

2. วัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 5) มี 3 วัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อพัฒนาคน โดยใช้หลักการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาตนเองและเพื่อนสมาชิกให้มีคุณธรรม 5 ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ ความไว้วางใจ

2.2 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยการระดมเงินออมจัดตั้งเป็นกองทุน ทำให้ชุมชน มีแหล่งเงินทุนในการกู้ยืมไปประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายตามความจำเป็นของครอบครัว และเรียนรู้ กิจกรรมเชิงธุรกิจ สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

2.3 เพื่อพัฒนาสังคม โดยการปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการ ปลูกฝังวิถีประชาธิปไตย ก่อให้เกิดความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความเท่าเทียมกันของสมาชิก

3. โครงสร้างของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

โครงสร้างของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 7-9) ประกอบด้วย สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและคณะกรรมการ ดังนี้

3.1 สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มี 3 ประเภท คือ

3.1.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดาในหมู่บ้านหรือตำบลทุกเพศทุกวัย ที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

3.1.2 สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ กลุ่ม องค์กร ภายในหมู่บ้านหรือตำบลที่ทางราชการ สนับสนุนและรับรองฐานะที่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

3.1.3 สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ วิทยุ สามเณร บุคคลที่มีความสนใจ และให้การสนับสนุนกลุ่มโดยไม่หวังผลตอบแทนตามที่คณะกรรมการมีมติเห็นชอบ

3.1.3.1 คุณสมบัติ/คุณลักษณะของสมาชิก

3.1.3.1.1 เป็นประชาชนทุกเพศ ทุกวัยในหมู่บ้าน ตำบล

3.1.3.1.2 มีรายได้และมีความสามารถในการส่งเงินสัจจะสะสม

3.1.3.1.3 อาศัยอยู่หรือมีที่ทำกินในหมู่บ้านหรือตำบล

3.1.3.1.4 มีความสมัครใจและศรัทธาการดำเนินงานของกลุ่ม

3.1.3.1.5 มีความเข้าใจหลักการ วิธีการ และวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

3.1.3.1.6 มีความรับผิดชอบและเสียสละ

3.1.3.2 หน้าที่ของสมาชิก สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ สมาชิกกลุ่มจึงมีหน้าที่ ดังนี้

3.1.3.2.1 ส่งเงินสัจจะสะสมเป็นประจำทุกเดือน

3.1.3.2.2 ส่งคืนเงินกู้ตามกำหนด

3.1.3.2.3 เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

3.1.3.2.4 เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี

3.1.3.2.5 มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

3.1.3.2.6 ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีแก่กลุ่ม

3.1.3.2.7 กำกับ ตรวจสอบ การดำเนินงานของกลุ่ม ให้ข้อมูลข่าวสาร

3.2 คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ประกอบด้วยคณะกรรมการ 4 คณะ แต่ละคณะไม่ควรน้อยกว่า 3 คน โดยวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน 4 ปี ซึ่งหน้าที่ของ คณะกรรมการแต่ละคณะ มีดังนี้

3.2.1 คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก และกรรมการร่วม มีหน้าที่ดังนี้

- 1) กำหนดระเบียบข้อบังคับ
- 2) จัดทำบัญชี และทะเบียนเอกสารต่างๆ
- 3) บริหารงานกลุ่ม

3.2.2 คณะกรรมการเงินกู้ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และ กรรมการร่วม มีหน้าที่ดังนี้

- 3.2.2.1 พิจารณาคำร้องขอกู้เงินของสมาชิก
- 3.2.2.2 ติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 3.2.2.3 เร่งรัดการส่งคืนเงินกู้ กรณีสมาชิกผิดสัญญา
- 3.2.2.4 เยี่ยมเยียน/ ช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่สมาชิก

3.2.3 คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการร่วม มีหน้าที่ดังนี้

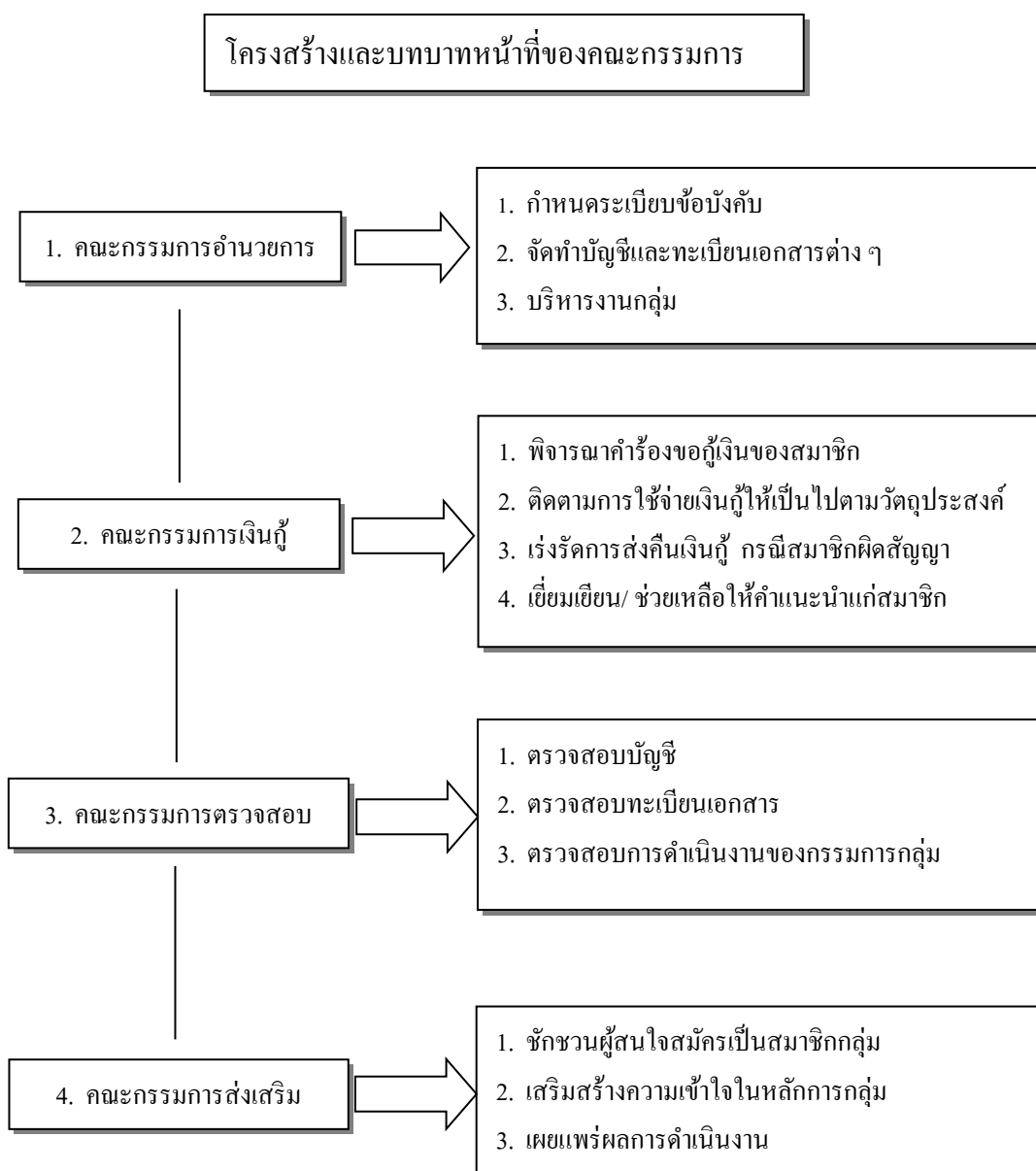
- 3.2.3.1 ตรวจสอบบัญชี
- 3.2.3.2 ตรวจสอบทะเบียนเอกสาร
- 3.2.3.3 ตรวจสอบการดำเนินงานของกรรมการกลุ่ม

3.2.4 คณะกรรมการส่งเสริม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการร่วม มีหน้าที่ดังนี้

3.2.4.1 ชักชวนผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกกลุ่ม

3.2.4.2 เสริมสร้างความเข้าใจในหลักการกลุ่ม

3.2.4.3 เผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ภาพที่ 2 โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

4. การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ยึดหลักการมีส่วนร่วมของสมาชิก และใช้หลักคุณธรรม 5 ประการ เป็นสำคัญ ดังนี้ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 10)

- 4.1 ทำงานในรูปแบบกรรมการ โดยสมาชิกเลือกตัวแทนเข้ามาเป็นกรรมการบริหาร
- 4.2 สมาชิกร่วมกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และสมาชิกต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- 4.3 มีการจัดทำบัญชี ทะเบียน เอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน
- 4.4 มีการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างโปร่งใส
- 4.5 มีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

5. กิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

เมื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีการออมเงินได้มากพอ กลุ่มสามารถนำเงินทุนมาขยายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของสมาชิกและชุมชน ตลอดจนการพัฒนาธุรกิจในกิจกรรมด้านต่าง ๆ (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 11) ได้แก่

5.1 การให้สมาชิกกู้ยืมเงิน เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพและสวัสดิการของครอบครัว

5.2 การดำเนินงานศูนย์สวัสดิการตลาด เพื่อรวมกันซื้อ รวมกันขายวัสดุอุปกรณ์ ที่เป็นปัจจัยการผลิตและสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ข้าวสาร น้ำมัน ฯลฯ ในราคาถูกหรือมีคุณภาพ

5.3 การดำเนินการยุงฉาง เพื่อรวมกันขายข้าวหรือผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ได้ราคาสูง และลดการถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

5.4 การดำเนินงานธนาคารข้าว เป็นการรวบรวมหรือรับบริจาคข้าว เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ผู้ยากไร้ขาดแคลน

5.5 กิจกรรมอื่น ๆ ตามระเบียบข้อบังคับที่กลุ่มกำหนด เช่น การนำผลกำไรมาจัดสวัสดิการแก่สมาชิก การลงทุนธุรกิจที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนแก่สมาชิก ปั้นน้ำมัน โรงสีข้าว โรงงานน้ำดื่ม ลานตากผลผลิต แปรรูปผลิตภัณฑ์ การพัฒนากรรมการและสมาชิก เป็นต้น

6. ข้อห้ามของการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการระดมเงินออมที่ริเริ่มโดยประชาชน และปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่บังคับใช้โดยตรง ดังนั้น เพื่อไม่ให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นองค์การการเงินนอกระบบ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ

เงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 กรมการพัฒนาชุมชนจึงได้ทำความตกลงกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีข้อห้าม (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2557, หน้า 21) ดังนี้

- 6.1 ห้ามรับฝากเงินจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม
- 6.2 ห้ามไม่ให้บุคคลที่มีใช่สมาชิกกลุ่มกู้เงิน
- 6.3 ห้ามคิดดอกเบี้ยเงินกู้เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 15 ต่อปี)

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯ ข้างต้น พบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจะประสบความสำเร็จหรือไม่ สามารถพิจารณาได้จากผลผลิตของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตว่าตรงตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดของ Tyler (1972 อ้างถึงใน สมทรัพย์ พิธิยานุวัฒน์, 2940, หน้า 156-158) ที่เรียกว่า “รูปแบบที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นตัววัด (Goal attainment model or objective)” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ซึ่งมี 3 ข้อ คือ เพื่อพัฒนาคน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และเพื่อพัฒนาสังคมมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง

แนวคิดและแบบจำลองของ Tyler

Tyler (1972 อ้างถึงใน สมทรัพย์ พิธิยานุวัฒน์, 2940, หน้า 156-158) เป็นการประเมินรุ่นแรก ๆ ในปี ค.ศ. 1930 และเป็นผู้ที่เริ่มต้นบุกเบิกแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมิน โครงการ เขามีความเห็นว่าการประเมินหรือการเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (Performance) กับการมุ่งจุดหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้วว่าจะเป็นการช่วยประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง จากคำจำกัดความของการประเมินดังกล่าวแล้วนี้จะเห็นได้ว่า มีแนวความคิดเห็นว่า โครงการจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า “แบบจำลองที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก” (Goal attainment model or objective) Tyler มีความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินนั้น คือ

1. เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จอาจเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป แต่ส่วนใดไม่ประสบความสำเร็จก็จะได้แก้ไขปรับปรุงต่อไป

2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษาของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่ เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ในอันที่จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและความต้องการทางการศึกษาได้ และเพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่คนส่วนใหญ่เห็นด้วยได้

จากจุดมุ่งหมายการประเมินดังกล่าวแล้วนี้ จะเห็นได้ว่า Tyler เห็นว่า การประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรควรทำการประเมินผลโครงการเป็นงานส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรหรือการประเมินค่าของหลักสูตรได้ด้วย โดย Tyler ได้จัดลำดับขั้นในการเรียนการสอนและการประเมินผลดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมด้วยข้อความที่ชัดเจน เฉพาะเจาะจง โดยบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัดในภายหลังด้วย
2. กำหนดเนื้อหาหรือประสบการณ์ทางการศึกษาที่ต้องให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้
3. เลือกวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการที่จะทำให้เนื้อหาที่วางไว้ประสบผลสำเร็จ
4. ประเมินโครงการ โดยการตัดสินด้วยการวัดผลทางการศึกษาหรือการทดลอง

สอบสัมฤทธิ์ผลในการเรียน

ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่า Tyler คิดว่าการประเมินผลโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน การประเมินผลนั้นอาศัยแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา (Achievement tests) การวิเคราะห์และการสังเกตเป็นพื้นฐานในการประเมินผลคุณค่าของโครงการ

ในการประเมินผลโครงการนั้น Tyler มีความเห็นว่า ควรยึดความสำเร็จของคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินความสำเร็จของกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก จะถือเป็นความสำเร็จของโครงการย่อมไม่ได้ และการตีความจากคะแนนที่ได้จากการทดสอบเพื่อการประเมินผลนั้น อาศัยคะแนนรวมเป็นหลัก และข้อสอบที่ใช้ขึ้นควรเป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) จึงจะสามารถตีความของคะแนนรวมได้ถูกต้อง การประเมินผลตามแนวความคิดของ Tyler อาศัยการวัดพฤติกรรมเฉพาะอย่างก่อนและหลังการเรียน (Per-Post measurement of performance) และมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ก่อนล่วงหน้าว่าความสำเร็จระดับใดจึงจะถือว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จ จะเห็นได้ว่า การประเมินผลตามความคิดของ Tyler นี้ เหมาะสำหรับการประเมินผลสรุป (Summative evaluation) มากกว่าการประเมินความก้าวหน้า

ดังนั้น จากแนวความคิดของ Tyler เกี่ยวกับการประเมินผลโครงการดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า การประเมินผลดังกล่าวแล้วง่ายต่อการตรวจสอบความสำเร็จของโครงการ เพราะสามารถวัดและประเมินผลเฉพาะจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เท่านั้น แต่ว่าการประเมินผลดังกล่าวนี้มีคุณค่าค่อนข้างจำกัด เพราะว่ามีประโยชน์มากสำหรับการประเมินผลสรุปมากกว่าการประเมินผล

ความก้าวหน้า และให้ความสำคัญของคุณค่าของจุดมุ่งหมายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเกณฑ์ในการตัดสินใจบรรลุดัตถุประสงค์ยังเป็นอัตนัยมาก

แนวคิดที่เกี่ยวกับความสำเร็จ

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ความหมายของภาวะผู้นำ

ทองหล่อ เดชไทย (2544, หน้า 12-13 อ้างถึงใน จิราภรณ์ สุนทรพงษ์ภัทร, 2548, หน้า 14) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคำว่า “ผู้นำ” (Leader) กับ “ภาวะผู้นำ” (Leadership) มีความสัมพันธ์ใกล้เคียงกันมากจนบางครั้งมีผู้ใช้ความหมายในทำนองเดียวกัน อาจสรุปได้ว่า “ภาวะผู้นำ” หมายถึง กระบวนการ แต่ “ผู้นำ” หมายถึง ตำแหน่งของโครงสร้างภายในกลุ่ม หรือการดำรงตำแหน่งของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยนัยนี้ ผู้นำอาจมีภาวะผู้นำหรือไม่ก็ได้ และผู้ที่มีภาวะผู้นำก็อาจไม่ได้เป็นผู้นำของกลุ่มหรือองค์กรใดก็ได้ แต่ถ้ากรณีผู้นำมีภาวะผู้นำจะส่งเสริมให้การทำงานของกลุ่มหรือองค์กรประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

เสน่ห์ จุ้ยโต (2547, หน้า 114 อ้างถึงใน ภูวนาท สุวรรณพรหม, 2552, หน้า 46) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่บุคคลในกลุ่มสมาชิกคนใดคนหนึ่งพยายามให้พฤติกรรมมีอิทธิพลเหนือสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน ภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่บุคคลสามารถทำให้ผู้อื่นยอมรับทั้งในแง่ของความรู้ ความสามารถในทางวิชาการ สุขภาพดี จิตใจดี และเป็นบุคคลที่สามารถคลอเคลียดึงดูดใจ และชักจูงใจให้ผู้อื่นยินดีที่จะปฏิบัติตามอย่างเต็มความสามารถ โดยเขามีได้ถูกบังคับให้กระทำแต่อย่างใด

ธร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป., หน้า 97 อ้างถึงใน จริยา วงศ์กำแหง, 2551, หน้า 30) ภาวะผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของแต่ละบุคคล ในอันที่จะก่อให้เกิดการกระทำกิจกรรมในกลุ่มสมาชิกเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ต้องการ

พรนพ พุกกะพันธุ์ (2542, หน้า 2 อ้างถึงใน จริยา วงศ์กำแหง, 2551, หน้า 30) ภาวะผู้นำคือ คุณสมบัติ เช่น สติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคลที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกัน และพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม ถูกต้อง

ลักษณะของความเป็นผู้นำ (Leadership)

พจน์ พรหมจิตต์ (2536 อ้างถึงใน อีสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต, 2556, หน้า 15) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้นำที่ดีไว้ มีดังนี้

1. มีความคิดริเริ่ม ผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มของตนเอง มีการตัดสินใจ และมีแนวคิดชัดเจนในข้อเสนอของผู้อื่นได้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน คุณสมบัติข้อนี้ ยังมีมากและแสดงออกได้มากเพียงไร จะช่วยสนับสนุนเพิ่มพูนความเป็นผู้นำในตัวให้สูงขึ้นเพียงนั้น
2. ความใกล้ชิดกับสมาชิก ผู้นำที่ดีจะต้องเข้ากับสมาชิกในกลุ่มได้ ทำตัวสนิทสนมกับทุกคนได้ วางตัวเป็นกันเองกับสมาชิก จะช่วยให้ความเป็นผู้นำแน่นหนาขึ้น
3. ความเป็นตัวแทนของกลุ่ม ผู้นำจะต้องปกป้องกลุ่ม ป้องกันและต่อสู้เพื่อประโยชน์ของสมาชิกในกลุ่มของตน คุณลักษณะข้อนี้มีอยู่ในตัวผู้ใดนั้นจะเป็นผู้นำได้ และคุณสมบัติข้อนี้มีอยู่ในตัวผู้นำมากเพียงไร ผู้นำนั้นจะเป็นผู้นำที่ดี เป็นที่รักใคร่นับถือของผู้ตาม
4. การสมานไมตรีและสร้างสามัคคีธรรม หมายถึง การสนับสนุนการสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม การพยายามลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกของกลุ่ม การส่งเสริมให้สมาชิกปรับตัวให้เข้ากับกลุ่ม หากคุณสมบัติข้อนี้มีในผู้ใด ผู้นำนั้นจะเป็นผู้นำที่ดี
5. การแบ่งงาน ผู้นำที่ดีจะต้องสามารถกำหนดลักษณะงานทั้งของตนเองและของสมาชิกในกลุ่มให้ชัดเจน และสามารถเข้าใจในความสัมพันธ์ของงานแต่ละส่วนที่สมาชิกแต่ละคนทำ
6. การบังคับบัญชา ผู้นำสามารถห้ามการกระทำบางประการของสมาชิกในกลุ่ม ที่เห็นสมควร ห้ามหยุดการกระทำของกลุ่มได้เมื่อต้องการ รวมถึงการใช้ความเด็ดขาดในการตัดสินใจ ลงโทษผู้กระทำผิดระเบียบของกลุ่มได้
7. การติดต่อสื่อสาร ผู้นำที่ดีจะต้องคอยให้ข่าวสารและรับรู้ข่าวสารของสมาชิก จัดให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน ตลอดจนเป็นผู้ที่รู้เกี่ยวกับความเป็นไปของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินไปในกลุ่มของตนอยู่ตลอดเวลา
8. การยอมรับ การที่ผู้นำแสดงการยอมรับหรือไม่ยอมรับ รวมทั้งการอนุมัติและไม่อนุมัติ การกระทำของสมาชิกกลุ่ม
9. ผลงาน ผู้นำจะต้องเป็นผู้กำหนดระดับของผลงานของมวลสมาชิกและของกลุ่ม เป็นส่วนรวม ผู้นำที่ดีจะต้องเป็นผู้สนับสนุนให้สมาชิกมีความมานะ ความพยายาม เพื่อผลงานที่ดีกว่ามากกว่า สูงค่ากว่าอยู่เสมอ
10. การตัดสินใจ ผู้นำที่ดีจะต้องตัดสินใจและกล้าที่จะตัดสินใจ โดยเฉพาะเมื่อ ได้พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบในเรื่องรานั้น ๆ พอสมควรแล้ว ผู้นำที่ไม่ตัดสินใจอะไรเลยจะไม่เป็นที่พึงของผู้ตามได้
11. การเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้นำที่ดีไม่ควรถืออำนาจในงาน ความคิดเห็นของแต่ละคนนั้นมีคุณค่า ควรรู้จักใช้วิธีรับพิจารณาความคิดเห็นด้วยใจเป็นธรรม นอกจากจะเป็น

ผลดีต่องานในแง่ที่ได้รับการพิจารณาเป็นอย่างดีจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังมีผลต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดียิ่งในระหว่างผู้ทำงานร่วมกันอีกด้วย

12. การรู้จักผู้ร่วมงาน หมายถึง การรู้จักสมาชิกของกลุ่มแต่ละคนอย่างจริงจังในทุกแง่มุม รู้ถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติของแต่ละคน เพื่อที่จะมอบหมายให้แต่ละคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน

13. ความเสียสละ ผู้นำที่ดีจะต้องรู้จักเสียสละความสุข ความสบาย ความพอใจส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

14. ความสามารถ ผู้นำที่ดีจะต้องมีความสามารถเหนือสมาชิกในกลุ่ม ในวิชาการบางแขนง และความสามารถในการเข้าใจคน เป็นต้น

ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ทองหล่อ เดชไทย (2544, หน้า 118 อ้างถึงใน อิศรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต, 2556, หน้า 15) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำจะสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์การให้ดำเนินไปด้วยดี ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางขององค์การ (Establishing direction) หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการกำหนดทิศทางขององค์การ โดยเฉพาะการกำหนดทิศทางระยะยาว โดยมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและคิดหาทุกสโลบายเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้เกิดผลที่ต้องการ

2. การรวมใจคน (Aligning people) หมายถึง ความสามารถในการรวมใจคน โดยการสื่อสารทำความเข้าใจในเรื่องทิศทางทั้งโดยทฤษฎีและการปฏิบัติ ผลักดันความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือของทีมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานรับรู้ เข้าใจ และยอมรับในความถูกต้องของวิสัยทัศน์และทุกสโลบายที่ผู้นำมีต่อองค์การ

3. การจูงใจและการสร้างแรงบันดาลใจ (Motivation and inspiring) หมายถึง ความสามารถในการกระตุ้นเพื่อเสริมกำลังใจให้ผู้ร่วมงานเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยให้หลักพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการความจำเป็นของมนุษย์ สร้างความเปลี่ยนแปลงในลักษณะปลุกเร้าความสนใจและมีพลังผลักดันการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์อย่างแท้จริง

4. การสร้างค่านิยมที่เหมาะสม (Value) ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติในค่านิยมที่เหมาะสม ใช้ระบบคุณธรรมเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณค่าของมนุษย์ ใช้หลักธรรมเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความจงรักภักดีต่อองค์การ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สร้างค่านิยมของบุคคลให้ผสมผสานกับเป้าหมายขององค์การ

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ สรุปได้ว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำย่อมจะสามารถสนับสนุนการทำงานของกลุ่มให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จหรือสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงได้แนวทางสำหรับสร้างกรอบคิดที่สำคัญว่า ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตให้ประสบความสำเร็จได้นั้น กลไกหนึ่งก็คือ ผู้นำ ซึ่งในที่นี้ คือ คณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้นำจึงต้องมีลักษณะที่จำเป็น คือ มีความคิดริเริ่ม ความใกล้ชิดกับสมาชิก ความเป็นตัวแทนของกลุ่ม การสมานไมตรีและสร้างความสามัคคีธรรม การแบ่งงาน การบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร การยอมรับผลงาน การตัดสินใจ การเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น ความเสียสละ ความสามารถ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูงทั้งสิ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม

ความหมายของการบริหาร

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2540, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือ การกระทำร่วมกันด้วยความตั้งใจของกลุ่มบุคคลอย่างร่วมแรงร่วมใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ร่วมกันอย่างมีเหตุผล โดยมีองค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่ จะต้องมีการตั้งกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคน ขึ้นไป จะต้องมีการกระทำอย่างร่วมแรงร่วมใจของกลุ่มบุคคลนั้น และจะต้องมุ่งสู่วัตถุประสงค์ ของกลุ่มที่ตั้งไว้ร่วมกันอย่างมีเหตุผล

สหัสโรจน์ โรจน์เมธา (2546, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือ กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และเชื่อมโยงความพยายามในการทำงานของแต่ละบุคคล ในองค์กรเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ หรือการบริหารเป็นกระบวนการ ในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยอาศัยการทำงานของบุคคลอื่นนั่นเอง

หลักการบริหารจัดการ

ประชุม รอดประเสริฐ (2546, หน้า 48-49) ได้ให้ความหมายการบริหารโครงการ คือ เป็นงานชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันในปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุถึงความสำเร็จ หรือตามเป้าหมายที่บุคคลเหล่านั้นต้องการ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยกระบวนการ ในการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญหลายหลักการด้วยกัน คือ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การประสานงาน (Co-ordinating) การอำนวยการ (Directing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การเสนอรายงาน (Reporting) และการจัดทำงบประมาณ (Budgeting) รายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การดำเนินการในการรวบรวมแนวคิดและข้อมูล ต่าง ๆ เพื่อการจัดทำหรือร่างโครงการขึ้น และใช้กรอบร่างโครงการนี้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน ในลักษณะที่ว่าทำอะไร ทำไปทำไม เกี่ยวข้องผู้ใด จะต้องจัดทำและสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น อย่างไร จึงจะทำให้การดำเนินงานหรือการบริหารโครงการเป็นไปด้วยดี และบรรลุเป้าหมายโครงการ

2. การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การจัดรูปแบบในการบริหารโครงการ รวมทั้งการจัดคนให้เข้าทำงานด้วย โดยจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดทำหน้าที่รับผิดชอบอะไร ประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวนเท่าใด เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ควรมีอะไรบ้าง การจัดหน่วยงานเป็นขั้นตอนที่แสดงขอบข่ายงานระยะเวลาที่ต้องกระทำ การประสานงานกับหน่วยงานอื่น และกลไกในการปฏิบัติงานที่จะนำไปซึ่งประสิทธิภาพของงานหรือโครงการ จัดหน่วยงานเพื่อการบริหาร โครงการนั้นมีลักษณะคล้ายกับการจัดการองค์กรโดยทั่วไป อาจจัดเป็นแบบมีสายบังคับบัญชาการบริหารงานบุคคล (Staffing) การส่งเสริมและพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร

3. การประสานงาน (Co-ordinating) เป็นการประสานงานในเชิงระบบในองค์กร หรือนอกระบบนอกองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามนโยบาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทั้งในองค์กรและนอกองค์กร

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการดำเนินงานโครงการให้บุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงาน ทราบว่ามีขอบเขตในการปฏิบัติภารกิจ มากน้อยเพียงใด มีกิจกรรมใดบ้างที่จะต้องกระทำ และอยู่ภายใต้การควบคุมบังคับบัญชาของผู้ใด หรือหน่วยใด หากมีปัญหาอุปสรรคหรือมีเรื่องที่ต้องการแก้ปัญหา และการตัดสินใจบุคคลใด หรือหน่วยงานใดเป็นผู้กระทำหน้าที่นั้น นอกเหนือจากนี้การอำนวยการยังครอบคลุมไปถึง การกำหนดรายละเอียดและการอนุมัติเบิกจ่ายทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน โครงการ ฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การอำนวยการเป็นกระบวนการที่เน้นการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการบริหาร โครงการเป็นสำคัญ การควบคุม หมายถึง การตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการ แต่ละกิจกรรมควรหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความสำเร็จของโครงการเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และนอกจากนี้การควบคุมยังรวมไปถึงการจัดทำรายงานความก้าวหน้า ของการดำเนินโครงการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการไป ในตัวด้วย

5. การเสนอรายงาน (Reporting) องค์กรจะต้องมีการตรวจสอบข้อมูลผลการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ การรายงานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และเป็นข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ที่เที่ยงตรง มีมาตรฐาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนข้อมูล จะทำให้การบริหารองค์กรได้ อย่างแม่นยำตรง รวดเร็วต่อผู้บริหาร

6. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting) องค์กรควรจัดทำระบบบัญชีและงบประมาณ เป็นแบบมาตรฐาน ซึ่งสามารถตรวจสอบระบบบัญชี (Balance sheet) ได้อย่างมีระบบ

ความหมายการจัดการ

สมคิด บางโม (2538, หน้า 29 อ้างถึงใน อภาสุริย์ วงษ์ชมพู, 2553, หน้า 6)

ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการไว้ว่า การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ขององค์การและภายนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

ธงชัย สันติวงษ์ (2535, หน้า 1 อ้างถึงใน อภาสุริย์ วงษ์ชมพู, 2553, หน้า 7)

ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า คือ ภารกิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน (ที่เรียกว่า ผู้บริหาร) ที่เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของบุคคลที่ต่างฝ่ายต่างทำและไม่อาจประสบผลสำเร็จจากการแยกกันทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี

ความหมายเกี่ยวกับกลุ่ม

กาญจนา แก้วเทพ (2540, หน้า 7) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับกลุ่มว่า กลุ่มเป็นที่รวมของบุคคลอย่างน้อยที่สุด 2 คน มารวมกัน มีความสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกและมีจุดมุ่งหมายเหมือนกัน ซึ่งมารวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งถ้าไม่มีการรวมกลุ่มกัน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ จะไม่สามารถไปถึงรางวัลหรือผลประโยชน์นั้น ๆ ได้ และกลุ่มที่ไม่สามารถสนองความต้องการของสมาชิกได้ กลุ่มนั้นยากที่จะดำรงความเป็นกลุ่มไว้ได้

แนวคิดในการจัดตั้งของกลุ่มเป็นลักษณะพื้นฐานของกลุ่มเกิดขึ้น โดยธรรมชาติ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงลักษณะกลุ่ม โดยทั่วไป และจะขาดไม่ได้ คือ

1. กลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องมีคนมารวมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป
2. กลุ่มจะต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กันหรือมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และถ้ากลุ่มนั้นมีขนาดใหญ่ ระบบปฏิสัมพันธ์จะผ่านข่ายภายในของกลุ่ม ซึ่งเป็นตัวช่วยในการเชื่อมโยง
3. กลุ่มจะต้องมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ทำให้คนที่เข้าร่วมเกิดความพอใจหรือเกิดแรงจูงใจให้มารวมกลุ่ม ซึ่งโดยปกติมักเป็นเรื่องจุดมุ่งหมายที่ตรงกันหรือร่วมกัน
4. มีระบบพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบแผนเฉพาะของกลุ่มที่สมาชิกกลุ่มจะต้องปฏิบัติตาม

ความหมายการบริหารธุรกิจชุมชน

สหัสโรจน์ โรจน์เมธา (2546, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การบริหารธุรกิจ คือ กระบวนการ ในการกำหนดวัตถุประสงค์และเชื่อมโยงความพยายามในการทำงานของแต่ละบุคคลในองค์กร เข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ หรือการบริหารเป็นกระบวนการในการทำงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยอาศัยการทำงานของบุคคลอื่นนั่นเอง

นันทิยา หุตานุวัตร และณรงค์ หุตานุวัตร (2549, หน้า 18) ได้กล่าวให้ความหมายธุรกิจ ชุมชนว่าเป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านมาทำธุรกิจ โดยอาศัยปัจจัยที่มีอยู่คนละเล็กคนละน้อยรวมกัน เพื่อลดข้อจำกัดของการทำธุรกิจโดยคน ๆ เดียว เพราะชาวบ้านมีเพียงแรงงาน แต่ไม่มีทุน วัสดุ

ความสามารถ การจัดการ การตลาด และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการทำธุรกิจมากนัก ดังนั้น การมาร่วมกันคิดร่วมกันทำจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้สามารถดำเนินธุรกิจไปได้ นอกจากนี้ ธุรกิจชุมชนยังเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้เกี่ยวข้องอีกด้วย การทำธุรกิจชุมชนยังเป็นการสร้างฐานทางเศรษฐกิจที่เพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของกลุ่ม จึงส่งผลให้องค์กรชาวบ้านมีอำนาจต่อรองต่อสังคมภายนอก

การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

แนวคิดในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนมีหลายรูปแบบ เช่น แนวคิดในการบริหารเงินในรูปแบบของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ รูปแบบกองทุนหมู่บ้าน การบริหารเงินเพื่อสร้างสวัสดิการชุมชน กองทุนสวัสดิการ เป็นต้น

ชบ ยอดแก้ว (2537, หน้า 67-72) ได้เสนอแนวคิดในการบริหารเงินในรูปแบบของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้ การพัฒนากลุ่มสัจจะออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิต เป็นรูปแบบการออมทรัพย์ที่ครอบคลุมกิจกรรมและให้หลักประกันแก่สมาชิกตั้งแต่เกิดจนตาย แต่มีธรรมชาติที่สำคัญและแตกต่างจากธุรกิจของเอกชน คือ สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและผู้ใช้บริการ ออมทรัพย์หลักตอบแทนให้แก่สมาชิก สิ่งสำคัญ คือ สมาชิกสามารถกู้เงินไปใช้ประโยชน์ได้ และรักษาดอกเบี้ยไว้ให้ชุมชนแทนที่จะเป็นธนาคาร ปลายปีก็มีเงินปันผล สามารถนำดอกผลมาสร้างสวัสดิการได้ แนวคิดเรื่องสัจจะออมทรัพย์บางส่วนจะคล้าย ๆ กับธนาคารพาณิชย์ แต่ที่มีลักษณะเด่นกว่าก็คือ เป็นระบบที่ได้ผสมผสานการแก้ปัญหาของชุมชนไว้ด้วย แนวคิดนี้ช่วยให้เกิดการพึ่งตนเองทางด้านเศรษฐกิจ การพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกันระหว่างเครือญาติและคนในชุมชน

สุรศักดิ์ นานานุกูล (2543, หน้า 4) ได้ให้แนวคิดเรื่อง การบริหารเงินหรือหน้าที่ของผู้บริหารการเงินไว้ว่า คือ การบริหารแหล่งเงินทุน การบริหารการใช้เงินทุน การจัดโครงสร้างการเงินให้มั่นคง การควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การบริหารกิจการให้มีสภาพคล่องสูง พอเหมาะ การวางระบบงานทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบต้นทุนและระบบบัญชี และการวางระบบ การวางแผน และระบบงบประมาณของกิจการ ผู้บริหารการเงินมีหน้าที่ต้องบริหารให้มีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อมีการนำเงินไปลงทุนในโครงการใหม่หรือลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ก็มีหน้าที่ที่ต้องดูแลให้การลงทุนนั้นมีกำไรคุ้มค่ากับความเสี่ยงและต้นทุนที่ได้กู้ยืมมา การลงทุนในด้านต่าง ๆ นั้น ก็จะทำให้กิจการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทำให้ราคาหุ้นเพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงความสามารถ สร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ถือหุ้นได้สูงสุด (Maximize shareholder's wealth) อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการบริหารการเงิน และเมื่อมีกำไรสะสมไว้แล้ว ผู้บริหารการเงินก็จะร่วมพิจารณาโยกย้ายเงินปันผล เพื่อเป็นการตอบแทนผู้ถือหุ้นอีกทางหนึ่งด้วย

จากการทบทวนแนวคิดการบริหารจัดการกลุ่ม ผู้วิจัยพบว่า การบริหารจัดการกลุ่ม คือ การกระทำร่วมกันด้วยความตั้งใจของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในการใช้คน เงิน ในการบริหาร แหล่งเงินทุน การบริหารการใช้เงินทุน การจัดโครงสร้างการเงินให้มั่นคง การควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การบริหารกิจการให้มีสภาพคล่องสูงพอเหมาะ การวางระบบงานทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบต้นทุน และระบบบัญชี และการวางระบบ การวางแผนและระบบงบประมาณของกิจการ ผู้บริหารการเงิน มีหน้าที่ต้องบริหารให้มีการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนากลุ่มจะออกมอรรถประโยชน์แบบพัฒนาครบวงจรชีวิต เป็นรูปแบบการออกมอรรถประโยชน์ที่ครอบคลุมกิจกรรมและให้หลักประกันแก่สมาชิกตั้งแต่เกิดจนตาย สร้างสวัสดิการชุมชน กองทุนสวัสดิการ สมาชิกสามารถกู้เงิน ไปใช้ประโยชน์ได้ โดยคณะกรรมการกลุ่มออกมอรรถประโยชน์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงเป็นผู้บริหารการเงินของกลุ่ม เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้แนวทางสำหรับสร้างกรอบแนวคิดที่สำคัญว่า การบริหารจัดการกลุ่มเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้กลุ่มออกมอรรถประโยชน์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงประสบความสำเร็จได้

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ไพบุลย์ สุทธิสุภา (2536, หน้า 23 อ้างถึงใน จิราภรณ์ สุนทรพงษ์ภัทร, 2548, หน้า 19) กล่าวว่า การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยทั่วไปหมายความว่า การทำให้ประชาชนมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการและในผลประโยชน์ของการพัฒนานั้น ๆ

ปาริชาติ วลัยเสถียร (2541, หน้า 138-139 อ้างถึงใน นิคม เงินเย็น, 2549, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ เช่น การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยที่โครงการพัฒนาดังกล่าวจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า 26 อ้างถึงใน นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์, 2552, หน้า 25) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันจะมีผลกระทบต่อประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและชี้แนะที่ถูกต้อง

ลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

ประสพสุข ตีอินทร์ (2531, หน้า 22 อ้างถึงใน ปนัดดา สุขเกษม, 2548, หน้า 35)

ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 แบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจเพื่อปฏิบัติการ
 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร และการประสานขอความร่วมมือ
 3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)
 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)
- และได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. เป็นสมาชิก (Membership)
2. เป็นสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุม (Attendance at meeting)
3. เป็นสมาชิกผู้บริจาคเงิน (Financial contribution)
4. เป็นกรรมการ (Membership committees)
5. เป็นประธาน (Position of leadership)

ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2531, หน้า 36 อ้างถึงใน ปนัดดา สุขเกษม, 2548, หน้า 36)

ได้แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติการ
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

สมศักดิ์ สุขวงษ์ (2532, หน้า 102-115 อ้างถึงใน อิศรนันท์ ทรงเนติเชาวลิต, 2556, หน้า 23)

ลักษณะและขั้นตอนในการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการลงมือทำ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากการทบทวนแนวคิดการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมถึงการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงก็เปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่การวางแผน การตัดสินใจ การติดตามประเมินผล และการรับผลประโยชน์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้แนวทางสำหรับการสร้างกรอบแนวคิดที่สำคัญว่าการมีส่วนร่วมเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงประสบความสำเร็จได้

แนวคิดด้านการพึ่งตนเอง

ความหมายของการพึ่งตนเอง

จากการศึกษาและทบทวนความหมายของคำว่า การพึ่งตนเอง พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้หลายมิติด้วยกัน สามารถประมวลเบื้องต้น ได้ดังนี้

มหาตมะ คานธี (Galtung et al., 2991 อ้างถึงใน ปราณี หมอนทองแดง, 2534, หน้า 18) ได้ชี้ว่า การพึ่งตนเอง คือ ความตระหนักถึงพลังของตนเอง ซึ่งมีนัยยะถึงความสามารถที่จะตัดสินใจอย่างอิสระ และควบคุมเหนือความสัมพันธ์ต่าง ๆ จากภายนอก

กาญจนา แก้วเทพ (2538, หน้า 4) ได้แบ่งระดับการให้ความหมายการพึ่งตนเองออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การพึ่งตนเองในเชิงปัจเจกบุคคล หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายที่กระทำโดยปัจเจกและครัวเรือน เพื่อบรรลุการมีหลักประกันของการดำรงชีพของเขา 2) การพึ่งตนเองในเชิงกลุ่ม หมายถึง สังคม (กลุ่ม) มีการจัดระบบเพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินการตอบสนองความต้องการของตนเองด้วยวิธีการช่วยเหลือตนเองด้วยการร่วมมือกับคนอื่นที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ทั้งนี้ การพึ่งตนเองที่แท้จริงต้องรวมความถึงว่ากลุ่มนั้นมีอิสระในการตั้งเป้าหมายและมีอิสระในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยอาศัยความพยายามและกำลังของคน

แนวทางในการพึ่งตนเอง

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2543, หน้า 28) กล่าวว่า แนวทางการพึ่งตนเองในการพัฒนาชนบทจะต้องมีความเชื่อมั่นว่าตนเองย่อมช่วยตนเองได้ก่อน โดยจะต้องมีกระบวนการที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความรู้สึกร่วมของการรวมกลุ่มเกิดจากความสนใจร่วมกัน
2. ค่านิยมประชาธิปไตย โดยเน้นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และใช้มติของที่ประชุมตัดสินใจ โดยไม่ใช้อิทธิพลส่วนตัวของคนใดคนหนึ่ง
3. การทำงานร่วมกันจะต้องมีการตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกิจกรรมร่วมและการกระทำร่วมกัน โดยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน

4. การทำงานเป็นกลุ่ม ต้องให้ความสำคัญต่อความสนใจของกลุ่มและพยายามในการดำเนินการนั้นบรรลุผลของความสนใจนั้น

5. การปลูกฝังให้มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ การริเริ่ม การแสวงหาทรัพยากรใหม่ ๆ การใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เหมาะสม การบริหารและการจัดรูปแบบองค์กรใหม่ เพื่อให้มีประสบการณ์ใหม่ ๆ

6. การร่วมกันสร้างความเชื่อถือว่าตนเองสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยมีการรวบรวมทรัพยากรของกลุ่มหรือชุมชนทั้งกายภาพหรือทางวัตถุ ผนวกกับจิตใจ และมองการใช้ทรัพยากรจากภายนอกเป็นเพียงลำดับรองหรือตัวประกอบเท่านั้น

องค์ประกอบของการพึ่งตนเอง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546, หน้า 67-72) ได้ชี้ว่าการพึ่งตนเอง จะต้องมีการพึ่งตนเองที่ 5 ด้านด้วยกัน คือ

1. พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี (Technology) หมายถึง การมีปริมาณและคุณภาพของเทคโนโลยีทางวัตถุ เช่น เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีทางสังคม เช่น การรู้จักวางโครงการ การจัดการ การมีมนุษยสัมพันธ์ การรู้จักการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบำรุงรักษาให้คงสภาพดีอยู่เสมอ รวมถึงของใหม่และภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นด้วย

2. พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ (Economic) หมายถึง ความสามารถดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจที่มีความมั่นคง สมบูรณ์พูนสุขพอควร หรือหากมองในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุปทาน จุดสมดุลจะต้องสูงพอสมควร

3. พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) หมายถึง การมีอยู่ของสิ่งใด ๆ โดยธรรมชาติในชุมชน เป็นความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้น และสามารถรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่ไม่ให้เสื่อมเสียไปจนหมดสิ้น

4. พึ่งตนเองได้ทางจิตใจ (Mind) หมายถึง สภาพจิตใจที่กล้าแข็งในการต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงชีพ การพัฒนาชีวิตให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการปกครองตนเอง ในการป้องกันกิเลสตัณหา ไม่ให้โลภหรืออยากได้ อยากดี จนเกินความสามารถของตนเอง

5. พึ่งตนเองได้ทางสังคม (Socio-culture) หมายถึง ภาวะการณ์ที่กลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง ๆ มีความเป็นปึกแผ่นเหนียวแน่น มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำพากลุ่มคนเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ของตนไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนแนวคิดการพึ่งตนเอง ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การพึ่งตนเองมีนัยยะสำคัญ คือ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ การปกครองและการพึ่งตนเองทางวัฒนธรรม ความเชื่อ ทั้งนี้ การพึ่งตนเองไม่ได้หมายถึงการปิดกั้นชุมชนหรือสร้างระบบสังคมปิด หากแต่เป็นการจัดความสัมพันธ์

ระหว่างชุมชนกับภายนอกชุมชน โดยที่ชุมชนจะเน้นการใช้ศักยภาพของชุมชนที่ได้รับการสืบทอดมาอย่างช้านาน ตลอดจนการคิดค้นคิดแปลง อันเกิดจากการเรียนรู้ในการแก้ปัญหาของตนเอง ในการศึกษาครั้งนี้การพึ่งตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาศึกษา เพราะในกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูงเกิดขึ้น โดยคนในชุมชนและทำให้คนในชุมชนเอง และร่วมรับประโยชน์ด้วยกันเอง เป็นการพึ่งพาตนเองจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน มีเงินทุนช่วยเหลือคนในชุมชน มีสวัสดิการให้คนในชุมชนด้วย

ดังนั้น ในการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามด้านพัฒนาคน สามารถนำหลักการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองได้ โดยการพัฒนาตนเองก็คือ คนจะต้องสามารถพึ่งตนเองได้ และจากแนวคิดการพึ่งตนเองข้างต้น สามารถพิจารณาได้ว่าการพึ่งตนเองประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) พึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยี 2) พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ 3) พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ 4) พึ่งตนเองได้ทางจิตใจ และ 5) พึ่งตนเองได้ทางสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย

วิชิต นันทสุวรรณ (2547, หน้า 41) กล่าวว่า แนวคิดเครือข่ายการเรียนรู้จัดเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาโดยชุมชน เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้องค์ความรู้ของชุมชนเป็นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดชุมชนยั่งยืนที่ใช้ในระบบการเรียนรู้เป็นแกนในการพัฒนา นอกจากนี้ แนวคิดเครือข่ายการเรียนรู้ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดมาประกอบการศึกษาชุมชน สร้างคำถามที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการมีส่วนร่วม อย่งไรก็ตาม มีผู้ให้ความหมายคำว่า “เครือข่ายการเรียนรู้” และ “เครือข่ายชาวบ้าน” ในประเด็นที่เหมือนและแตกต่างกัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน ได้ให้ความหมายของเครือข่ายชาวบ้าน โดยสรุปจากประสบการณ์การทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรชุมชนว่า

เครือข่ายชาวบ้าน หมายถึง การรวมตัวของบุคคลหรือองค์กรที่มีกิจกรรมและเป้าหมายใกล้เคียงกัน มีชุดของปัญหาคล้ายคลึงกัน มีการพัฒนากิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีการประสานงานและพบปะกันอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดกฎเกณฑ์ความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลหรือองค์กรที่เข้าร่วมในกิจกรรมของเครือข่ายบนพื้นฐานความเป็นอิสระของทุกองค์กรชุมชน

เครือข่ายองค์กรชาวบ้าน คือ รูปแบบความสัมพันธ์ของบุคคลหรือชุมชนเพื่อการแก้ปัญหาคารเอาชนะข้อจำกัดพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่ประสานกำลังของผู้นำชาวบ้านและองค์กรชุมชน เพื่อการแก้ปัญหาที่ไม่สามารถทำได้โดยลำพังหมู่บ้านเดียว เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้

ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง ในงานพัฒนาสังคมเครือข่ายของชาวบ้านและชุมชนที่มีอยู่ในสังคมไทย โดยทั่วไปเกิดขึ้นบนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยและการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน พบว่า สิ่งที่สามารถพึ่งพาและแลกเปลี่ยนกันได้นั้น ประกอบด้วย ความรู้และประสบการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ผลผลิตและเงินทุน การรวมตัวเป็นเครือข่ายจึงเกิดได้ทั่วไปในชนบท

กลุ่มองค์กรและนักวิชาการ

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2540 อ้างถึงใน วิจิต นันทสุวรรณ, 2547, หน้า 10) ได้ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายไว้ว่าเครือข่ายการเรียนรู้ คือ การที่ชาวบ้านรวมตัวกันขบคิดปัญหาของเขา รวมพลังแก้ปัญหาและหาผู้นำขึ้นมาจากชาวบ้านด้วยตนเอง และรวมตัวกันเพื่อให้มีอำนาจต่อรอง มีการต่อสู้ทางความคิด มีการเรียนรู้จากภายนอก มีการไปมาหาสู่กัน เรียนรู้ดูงานด้วยกัน จนกระทั่งเกิดเป็นกระบวนการแก้ปัญหาได้ ทำให้สภาพเศรษฐกิจแต่ละครอบครัวดีขึ้น

กลุ่มเครือข่ายเทคโนโลยี

วิมลลักษณ์ ชูชาติ (2542 อ้างถึงใน วิจิต นันทสุวรรณ, 2547, หน้า 12) ซึ่งใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างความสัมพันธ์และเชื่อมโยงคนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นเครือข่ายที่มีบทบาทสูงในภาคสังคมเมือง ธุรกิจ และสถาบันการศึกษา ซึ่งกลุ่มเครือข่ายนี้ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการของเครือข่ายว่ามีดังนี้

1. เวทีชาวบ้าน คือ เครือข่ายที่จะเชื่อมโยงคนเข้าสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่ชาวบ้านไปมาหาสู่กัน แลกเปลี่ยนดูงานและเข้าไปมีบทบาทช่วยงานของหมู่บ้านอื่น มีการสื่อสารกันตลอดเวลา มีการรวมกลุ่มผู้รู้เพื่อแลกเปลี่ยน พัฒนาความรู้ และเข้าเป็นครูชาวบ้านให้กับหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ต้องการ เครือข่ายที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงมีธรรมชาติ และพัฒนาการของตนเองแตกต่างกัน ตั้งแต่การเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ไปจนถึงองค์กรเครือข่าย ซึ่งเป็นพัฒนาการที่ก้าวหน้าที่สุดของเครือข่ายหลายเครือข่าย นำไปสู่ข้อสรุปบางประการ เช่น

1.1 บทบาทของเครือข่าย เป็นการสร้างกระบวนการความร่วมมือ ซึ่งเริ่มต้นจากการเรียนรู้ คือ การแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ในประเด็นการจัดการ ซึ่งหมายถึงระบบความสัมพันธ์ของคนและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร ซึ่งครอบคลุมทรัพยากรธรรมชาติ โภคทรัพย์ และเงินทุน

1.2 การพัฒนาระบบการจัดการในระดับเครือข่าย จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระขององค์กรชุมชน ให้รูปแบบวิธีการของแต่ละองค์กรชุมชนที่แตกต่างกัน ดำรงอยู่เป็นความหลากหลายในทิศทางเดียวกัน

1.3 กิจกรรมระดับเครือข่าย อาจเริ่มต้นจากความร่วมมือในวงเล็ก ๆ เพื่อสะสมประสบการณ์ แล้วค่อย ๆ พัฒนาระบบการจัดการเฉพาะกิจกรรมที่ชัดเจนและขยายวงความร่วมมือให้กว้างออกไป

2. ผลการศึกษาเรียนรู้ที่ชาวบ้านและชุมชนเป็นผู้สร้างและเป็นเจ้าของกระบวนการในทุกภาคของประเทศ พบว่า การเรียนรู้ดังกล่าว ประกอบด้วย กระบวนการ การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ปัญหาทั้งของตนเอง ชุมชน และเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้เข้ากับสังคมไทย ตลอดจนสังคมโลก

3. การแสวงหาทางออกที่เหมาะสมกับตนเองและชุมชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประชุม สัมมนา การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ

4. การสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นผลจากการตัดสินใจของตนเองและชุมชน ในแง่ของชุมชนกิจกรรมที่ทำขึ้นนี้อาจเรียกว่า กิจกรรมเครือข่าย เพราะเป็นตัวชักจูงและเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

5. การประเมินผลกิจกรรมและนำผลที่ได้ไปแก้ไขปรับปรุงกระบวนการผลของกระบวนการเรียนรู้ พิจารณาได้จาก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าหรือทั้งหมด

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย ผู้วิจัยพบว่า เวทีชาวบ้าน คือ เครือข่ายที่จะเชื่อมโยงคนเข้าสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่ชาวบ้านไปมาหาสู่กัน แลกเปลี่ยนดูงาน และเข้าไปมีบทบาทช่วยงานของหมู่บ้านอื่น มีการสื่อสารกันตลอดเวลา มีการรวมกลุ่มผู้รู้เพื่อแลกเปลี่ยน พัฒนาความรู้ และเข้าเป็นครูชาวบ้านให้กับหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงก็มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือกลุ่มอื่น ๆ ด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้แนวทางสำหรับการสร้างกรอบแนวคิดที่สำคัญว่าเครือข่ายการสนับสนุนจากภายนอกเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงประสบความสำเร็จได้

แนวคิดเรื่องธุรกิจชุมชน

การบริหารจัดการธุรกิจชุมชน

แนวคิดในการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนมีหลายรูปแบบ เช่น แนวคิดในการบริหารเงินในรูปแบบของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ รูปแบบกองทุนหมู่บ้าน การบริหารเงินเพื่อสร้างสวัสดิการชุมชน กองทุนสวัสดิการ เป็นต้น

ชบ ยอดแก้ว (2537, หน้า 67-72) ได้เสนอแนวคิดในการบริหารเงินในรูปแบบของกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ไว้ดังต่อไปนี้ การพัฒนากลุ่มสัจจะออมทรัพย์แบบพัฒนาครอบครัวชีวิตเป็นรูปแบบการออมทรัพย์ที่ครอบคลุมกิจกรรมและให้หลักประกันแก่สมาชิกตั้งแต่เกิดจนตาย แต่มีธรรมชาติที่สำคัญและแตกต่างจากธุรกิจของเอกชน คือ สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและผู้ใช้บริการ

ออมทรัพย์ หลักตอบแทนให้แก่สมาชิกสิ่งสำคัญ คือ สมาชิกสามารถกู้เงินไปใช้ประโยชน์ได้ และรักษาดอกเบี้ยไว้ให้ชุมชนแทนที่จะเป็นธนาคาร ปลายปีก็มีเงินปันผล สามารถนำดอกผล มาสร้างสวัสดิการได้ แนวคิดเรื่องนี้จะออมทรัพย์บางส่วนจะคล้าย ๆ กับธนาคารพาณิชย์ แต่ที่มีลักษณะเด่นกว่าก็คือ เป็นระบบที่ได้ผสมผสานการแก้ปัญหาของชุมชนไว้ด้วย แนวคิดนี้ ช่วยให้เกิดการพึ่งตนเองทางด้านเศรษฐกิจ การพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกันระหว่างเครือข่าย และคนในชุมชน

สุรศักดิ์ นานานุกูล (2543, หน้า 4) ได้ให้แนวคิดเรื่องการบริหารเงินหรือหน้าที่ ของผู้บริหารการเงินไว้ว่า คือ การบริหารแหล่งเงินทุน การบริหารการใช้เงินทุน การจัดโครงสร้าง การเงินให้มั่นคง การควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การบริหารกิจการให้มีสภาพคล่องสูงพอเหมาะ การวางระบบงานทางการเงิน ซึ่งรวมถึงระบบต้นทุนและระบบบัญชี และการวางระบบการวางแผน และระบบงบประมาณของกิจการ ผู้บริหารการเงินมีหน้าที่ต้องบริหารให้มีการใช้เงิน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อมีการนำเงินไปลงทุนในโครงการใหม่หรือลงทุน ในหลักทรัพย์ต่าง ๆ ก็มีหน้าที่จะต้องดูแลให้การลงทุนนั้นมีกำไรคุ้มค่ากับความเสียด้านต้นทุน ที่ได้กู้ยืมมาการลงทุนในด้านต่าง ๆ นั้น ก็จะทำให้กิจการมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ทำให้ราคาหุ้นเพิ่มขึ้น ซึ่งรวมถึงความสามารถ สร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ถือหุ้นได้สูงสุด (Maximize shareholder's wealth) อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการบริหารการเงิน และเมื่อมีกำไรสะสมไว้แล้ว ผู้บริหารการเงิน ก็จะร่วมพิจารณาโยบายในการจ่ายเงินปันผล เพื่อเป็นการตอบแทนผู้ถือหุ้นอีกทางหนึ่งด้วย

เสรี พงศ์พิศ, วิจิต นันทสุวรรณ และจันทน์ แรกพิณิจ (2544, หน้า 12) ได้กล่าวว่า แนวคิดในการบริหารการเงินเพื่อสร้างสวัสดิการให้กับชุมชนนั้น ส่วนมากจะมองว่าการบริหารเงิน เชิงธุรกิจเป็นแนวทางและเป้าหมายในแนวทางเดียวกันกับ “ทฤษฎีการพัฒนาแบบไม่สมดุล” หรือมองแบบ “เอาเงินนำหน้า เอาปัญญาตามหลัง” และส่วนใหญ่จะไม่เน้นการสร้างกำไร ให้กับเงินทุน ดังแนวคิดของบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ต่อไปนี้ กลุ่มคลองหะ ผู้จุดประกายความคิด อิศระในการจัดการทุนของชุมชนเมืองภาคใหญ่ ในจังหวัดสงขลา ที่พัฒนาระบบการจัดการทุน ของชุมชนขึ้น บนฐานความคิดอิสระ ไม่ติดอยู่ภายใต้กรอบนโยบายของหน่วยงานราชการในยุคนั้น หลักสำคัญในการจัดการทุนของกลุ่มคลองหะ คือ ชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการทุนภายใต้วัตถุประสงค์ และวิธีการของตนเอง ตั้งแต่รับฝาก ปล่อยกู้ และชำระคืนกำไรจากดอกเบี้ยจึงเป็นของกลุ่ม กลุ่มคลองหะยังมีเป้าหมายชัดเจนในการจัดการทุน คือ การลดสภาพหนี้ของชาวบ้าน ดังนั้น ความสำเร็จของกลุ่มนี้ จึงไม่อยู่ที่จำนวนเงินสะสม แต่การที่ชาวบ้านไม่ต้องกู้เงินและไม่เป็นหนี้ คือเป้าหมายที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้กลุ่มคลองหะจึงควบคุมยอดเงินฝากสัจจะของสมาชิก รวมทั้งยอดเงินหมุนเวียนของกลุ่ม หากสมาชิกต้องการกู้เงิน ในวงเงินน้อยกว่าเงินฝากของตน

กลุ่มก็จะให้สมาชิกถอนเงินฝากแทน แล้วสะสมใหม่ เมื่อมียอดสะสมเป็นเงินก้อน โดพอที่จะนำไปขยายกิจการของตนได้ก็ให้สมาชิกถอนออกไป วิธีการที่กล่าวนี้จะทำให้ชาวบ้านไม่มีหนี้ กลับทำให้มีทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในครอบครัว

องค์ประกอบของธุรกิจชุมชน

สุพรรณิ อัสศิริเลิศ และกุศล ฐิณะกุล (2546, หน้า 7) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของธุรกิจชุมชนว่าควรประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีลักษณะที่เป็นปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จของการจัดตั้งธุรกิจชุมชนนั้น มีดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจของสมาชิก สมาชิกจะต้องเข้าใจในความแตกต่าง ขอบเขต และข้อจำกัดของกลุ่มที่จัดตั้งขึ้น
2. ความต้องการและเป้าหมายของธุรกิจชุมชน ซึ่งบางชุมชนอาจทำการผลิตแค่พออยู่พอกิน รูปแบบของกลุ่มอาจเป็นเพียงกลุ่มเพื่อการผลิต เช่น กลุ่มทำนา หรือกลุ่มเลี้ยงสัตว์ บางชุมชนอาจมีเป้าหมายคือกำไร เพื่อนำกำไรมายกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น
3. เงินทุน เพื่อเงินทุนเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดความสำเร็จของธุรกิจชุมชน ดังนั้น การดำเนินธุรกิจชุมชนจึงควรเริ่มจากกิจกรรมเล็กไปใหญ่ ค่อย ๆ สะสมเงินทุนจากชุมชน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้เกิดขึ้นกับธุรกิจ การรวมทุนที่ละเล็กละน้อยอาจช้าเกินไป ชุมชนอาจสามารถระดมทุนในรูปแบบของสหกรณ์หรือบริษัทก็ได้
4. ทรัพยากรบุคคล ซึ่งบุคคลประเภทเหล่านี้จะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิทยาการใหม่ ๆ ทั้งนี้ต้องเป็นคนที่รักงานของชุมชน ชอบงานทำทายน มีความเสียสละ ไม่หวังผลตอบแทนมากเกินไป
5. การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดตั้งธุรกิจชุมชน ถ้าสมาชิกไม่ร่วมมือ ธุรกิจชุมชนก็เกิดขึ้นไม่ได้ โดยที่สมาชิกควรมี 4 ร่วม ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ

ความสำคัญของธุรกิจของชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล (2545, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของธุรกิจชุมชนว่า ธุรกิจชุมชนเป็นการดำเนินกิจกรรมเชิงธุรกิจที่กระทำร่วมกันในลักษณะกลุ่มของคนในชุมชน ทั้งที่เป็นธุรกิจการผลิต การแปรรูปและการบริการ โดยธุรกิจชุมชนมีความสำคัญและมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม แต่บทบาทของธุรกิจชุมชนในการพัฒนาจะแตกต่างกันไปตามประเภทของธุรกิจนั้น ๆ ธุรกิจชุมชนมีความสำคัญ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้มีการประกอบการธุรกิจชุมชนเป็นช่องทางและสำหรับผู้ที่มีความต้องการในการประกอบธุรกิจด้วยตนเองร่วมกับสมาชิกคนอื่น ถึงแม้จะมีฐานะเป็นลูกจ้าง

ก็มีส่วนในการเป็นเจ้าของประกอบการด้วยเช่นกัน สมาชิกในชุมชนที่มีความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถหาประสบการณ์และพิสูจน์ความสามารถ โดยเข้าร่วมประกอบธุรกิจชุมชนซึ่งใช้เงินทุนน้อย เน้นการสร้างงานในท้องถิ่นเป็นสำคัญ และถ้ามีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นในอนาคต ธุรกิจชุมชนขนาดเล็กก็สามารถจะพัฒนาไปสู่การประกอบการธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ต่อไป

2. ก่อให้เกิดการว่าจ้างงาน การพัฒนาธุรกิจชุมชนทำให้เกิดการว่าจ้างแรงงานในท้องถิ่นที่มีการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างต่อเนื่องพอกันไปด้วย แทนการที่ถูกว่าจ้างให้เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ทั้งนี้เพราะทุกคนมีส่วนเป็นเจ้าของกิจการ จึงสามารถใช้กิจการที่มีเป็นเครื่องมือพัฒนาฝีมือแรงงานของตนเองตามต้องการ ยกเว้นแต่จะมีความพึงพอใจที่จะทำงานในเฉพาะส่วนที่ตนมีความชำนาญเท่านั้น

3. ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่บางประเภทจำเป็นต้องอาศัยวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนประกอบการหลาย ๆ แห่่ง เพื่อนำมาผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมในประเภทนั้น ธุรกิจชุมชนจึงเป็นแหล่งที่ช่วยในการผลิตชิ้นส่วนประกอบเหล่านี้ และนำส่งให้กับธุรกิจขนาดใหญ่อีกทีหนึ่ง เพื่อผลิตเป็นสินค้าที่ได้มาตรฐานต่อไป โดยในระยะแรกของธุรกิจชุมชนได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมและทักษะที่จำเป็นสำหรับการผลิต ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่ที่มาร่วมว่าจ้างให้รับช่วงผลิตต่อก็คัดต้นทุน อย่างไรก็ตาม ลักษณะเช่นนี้อาจจะมีประโยชน์เพียงระยะสั้น เพราะในระยะยาวธุรกิจขนาดใหญ่อาจจะย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีค่าแรงถูกกว่า

4. สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ธุรกิจชุมชนยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นเท่าไร จะก่อให้เกิดการกระจายอำนาจทางเศรษฐกิจไปสู่กลุ่มประกอบการและกลุ่มคนเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เกิดการกระจายรายได้สู่ชนกลุ่มอื่นอย่างทั่วถึง ธุรกิจชุมชนยังช่วยลดปัญหาของสังคม อัตราการว่างงานลดน้อยลง เพราะมีการว่าจ้างในธุรกิจชุมชน ปัญหาคนไม่มีงานทำน้อยลง เนื่องจากประชาชนมีรายได้ซึ่งส่งผลทำให้ปัญหาอาชญากรรมลดลงด้วย ความมั่นคงของประเทศจะเพิ่มขึ้น ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่สุขสบาย มีรายได้ และมีงานทำ

5. ลดปัญหาสังคมที่เป็นภัยคุกคามประเทศชาติ กล่าวคือ ถ้าหากธุรกิจชุมชนบรรลุเป้าหมาย สมาชิกในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็ง ปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่มีอยู่ขณะนี้ไม่ว่าปัญหาเสพติดในหมู่เยาวชน ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาสังคมอันเกิดจากครอบครัวแตกแยกหรือล่มสลาย จะได้รับการบรรเทาพร้อมกันไปด้วย ช่วยให้เกิดเป็นสังคมที่มีร่มเย็นเป็นสุข

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม

เพ็ญพราว พิมสอน (2541 อ้างถึงใน ศุภชาติ อนันตวุธ, 2555, หน้า 25) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้ความสำเร็จของกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่เกิดจากความริเริ่ม ความต้องการและสนใจร่วมกันอย่างจริงจังของสมาชิกกลุ่ม และมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นต่อกัน กลุ่มจะอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกและดำรงอยู่ได้นาน

2. การมีผลประโยชน์ร่วมกับสมาชิกกลุ่ม มีความซื่อสัตย์ นายจ้าง กลุ่มผู้รับจ้าง และความไว้วางใจต่อกัน

3. ผู้บริหารหรือผู้นำกลุ่ม มีความสามารถในการบริหารงาน รู้จักใช้หลักจิตวิทยา และเป็นผู้ประสานงานที่ดีก็สามารถสร้างศรัทธาแก่สมาชิก ทำให้กิจกรรมกลุ่มประสบผลสำเร็จ และอยู่ได้นาน

4. ความสามัคคีของสมาชิกกลุ่ม หากสมาชิกกลุ่มและคณะกรรมการบริหารงานกลุ่ม มีความสามัคคี มีการประสานงานที่ดีทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม จะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2542, หน้า 124) ได้กล่าวว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน

1. ปัจจัยด้านผู้นำ ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยมีลักษณะเชื่อคนมากกว่าระบบ ดังนั้น หากผู้นำเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิก มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการนำ มีความเสียสละ เป็นต้น วิสาหกิจชุมชนก็มีโอกาสประสบความสำเร็จได้

2. ปัจจัยด้านแรงงาน แรงงานในวิสาหกิจชุมชนที่เป็นลูกจ้างส่วนใหญ่มีน้อย โดยมากเป็นประเภททำงานให้ตัวเองภายในครอบครัว ส่วนมากพบว่าเป็นแรงงานที่มีความรู้ น้อย ขาดทักษะและประสบการณ์ จึงเป็นแรงงานไร้ฝีมือ เป็นแรงงานของคนรุ่นพ่อ แม่ ปู่ ย่า เป็นสำคัญ

3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก การเกิดขึ้น การคงอยู่ การเติบโตและยั่งยืน ของวิสาหกิจชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจของคนในชุมชน ต้องร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบ

4. ปัจจัยด้านระเบียบข้อบังคับ กล่าวคือ หากระเบียบข้อบังคับไม่อยู่บนพื้นฐาน หรือความเห็นชอบจากสมาชิก การประกอบการก็จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ต่ำ

5. ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์กับภายนอก กล่าวคือ วิสาหกิจชุมชนที่จะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกและหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์เชิงลบ กับภายนอก

6. ปัจจัยด้านการเงิน กล่าวคือ หากวิสาหกิจชุมชนสามารถระดมเงินจากชุมชนได้เอง หรือมีเงินช่วยเหลือดอกเบี้ยต่ำ จะทำให้โอกาสที่ธุรกิจจะจัดตั้งและดำเนินการได้ดี ประสพผลสำเร็จ นั้น มีความเป็นไปได้สูง

7. ปัจจัยด้านการผลิต กล่าวคือ หากวิสาหกิจชุมชนมีความได้เปรียบเชิงทรัพยากร และในเชิงทักษะ ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น ปัจจัยด้านการผลิตเหล่านี้จะเป็นความได้เปรียบและสนับสนุน ให้ธุรกิจมีโอกาสประสพผลสำเร็จสูง

8. ปัจจัยด้านการตลาด กล่าวคือ จะต้องทราบว่าสินค้าที่ผลิตได้จะนำไปขายที่ไหน และขายอย่างไร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จเป็นกลุ่มที่มีลูกค้าที่แน่นอน มีตลาดที่แน่นอน ปัจจัยด้านการตลาดเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จและความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน ตลาดจึงเป็นหัวใจ ของการผลิต เป็นตัวนำการผลิต

9. ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการ ได้แก่ เรื่องระบบงาน เงิน บุคลากร และระบบตลาด โสภณ สุภาพงษ์ (2538, หน้า 9) ได้เสนอแนวคิดในการประกอบธุรกิจชุมชนนั้น ต้องประกอบด้วยปัจจัยอย่างน้อย 5 อย่าง ได้แก่ การตลาด การจัดการทุน ข้อมูล แรงงาน และวัตถุดิบ ซึ่งหากจะพิจารณาในแต่ละปัจจัยทั้ง 5 ประการ จะพบว่า ชุมชนและ/หรือกลุ่มชาวบ้านในชนบท ส่วนใหญ่จะมีเพียงปัจจัยแรงงานเท่านั้น ส่วนปัจจัยอื่นจะมีลักษณะเป็นจุดอ่อนของชุมชน ดังนั้น หากภาคเอกชนต้องการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนหรือกลุ่มองค์กรชาวบ้านสามารถประกอบ ธุรกิจชุมชนได้ ภาคเอกชนต้องเข้าไปเสริมช่วยในลักษณะ “ร่วมทุน (Partnership)” อาทิเช่น เรื่องราคา การตลาด การจัดการ และทุน โดยการเริ่มต้นให้ชุมชนลงมือดำเนินการเป็นเจ้าของตัวเอง ตั้งแต่ขั้นตอนการคิด การทำ การบริหารจัดการ และการแบ่งปันผลประโยชน์ ซึ่งจะนำไปสู่การศึกษา การเรียนรู้ตามธรรมชาติต่อไป และปัจจัยที่สำคัญและจะส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ชุมชนของกลุ่มองค์กรชาวบ้านนั้น ในลักษณะของการ “ร่วมทุน (Partnership)” โดยในการประกอบ ธุรกิจชุมชนต้องให้ชาวบ้านร่วมกับธุรกิจเอกชนลงมือดำเนินการและมีภาครัฐเป็นผู้สนับสนุน เนื่องจากธุรกิจชุมชนที่เกิดขึ้นจากชุมชน หรือกลุ่มชาวบ้านร่วมกับธุรกิจเอกชนดำเนินการนั้น จะเกิดขึ้นได้และมีความต่อเนื่องยั่งยืน ในขณะเดียวกันภาครัฐก็มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม และสนับสนุนในเรื่องการจัดเวที สร้างเงื่อนไขและสถานะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน พร้อมทั้งเตรียมปัจจัยด้านระบบภาษี การคลังท้องถิ่น รายได้ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นแข็งแกร่ง จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ สิ่งที่ภาครัฐควรทำ คือ การสร้างระบบงานใจเพื่อให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรม กระจายไปสู่ภูมิภาค โดยมีความสัมพันธ์กับธุรกิจชุมชน เพื่อให้อุตสาหกรรมนั้น สามารถพัฒนาชุมชน และช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของการประกอบธุรกิจของชุมชนให้เจริญและควบคู่กันไป โดยบทบาทภาครัฐก็คือ การมีมาตรการจูงใจและเกื้อกูลให้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมเข้ามามีส่วนร่วม

ในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจชุมชน เช่น มาตรการในเรื่องการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล การขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีเพิ่มขึ้น

คำสั่งคดี ชัยสนธิ (2538, หน้า 9) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจชุมชนไว้ดังนี้

1. ต้องรู้จักปรับเป้าหมายของธุรกิจให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดดีกว่าที่จะให้ธุรกิจต้องหยุดชะงัก
2. รู้จักหรือใช้วิธีการปรึกษาหารือกับผู้รู้ เพื่อหาทางออกและตัดสินใจที่ถูกต้อง
3. รู้จักปรับแผนงานให้เหมาะสมกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. ไม่ควรยึดรูปแบบหรือขั้นตอนการทำงานให้เคร่งครัดเกินไป โดยเฉพาะการทำงานที่มีขั้นตอนมากเกินไป
5. พยายามสร้างความเชื่อถือ ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบให้มีความมาก ๆ จะช่วยสร้างศรัทธาของลูกค้าเป็นอย่างดี
6. ต้องรู้จักวิธีการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีในการทำงานร่วมกัน โดยการให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับรู้ ออกความคิดเห็น และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
7. ต้องรู้จักการยอมรับ การให้อภัย และการให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะผู้บริหารกิจการต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีอยู่เสมอ
8. ระมัดระวังเรื่องการวางแผนการลงทุน การใช้เงินควรขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญจากนักบริหารมืออาชีพอยู่เสมอ
9. ต้องรู้จักทำธุรกิจให้เหมือนกระแสน้ำก็เหมือนกับการผันแปรของธุรกิจ คือ ต้องรู้จักปรับปรุงและพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ก่อนที่ทุกอย่างจะสายเกินไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความล้มเหลวของกลุ่ม

คำสั่งคดี ชัยสนธิ (2538, หน้า 10) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความล้มเหลวของธุรกิจชุมชน ประกอบด้วย

1. บุคลากร โดยเฉพาะผู้บริหารมีคุณสมบัติส่วนตัวที่ไม่เหมาะสม เช่น ขาดความรู้ในการดำเนินการ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ชอบทำงานหนัก หรือไม่ทำงานล่วงเวลา ไม่มีการยืดหยุ่น มักจะต่อต้านการเปลี่ยนแปลง นำเงินทุนของกิจการไปใช้จ่ายในกิจกรรมส่วนตัว ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ไม่รู้หน้าที่ของตน
2. ผู้บริหารกิจการไม่มีลักษณะความเป็นผู้นำ ขาดการวางแผน เนื่องจากผู้ประกอบการมีความสามารถเฉพาะทางด้านเทคนิควิธีการอย่างไรอย่างหนึ่ง แต่ไม่มีความรู้ในด้านการจัดการ
3. มีเงินทุนไม่เพียงพอ

4. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
5. ขาดข้อมูลเกี่ยวกับภาวะตลาดที่เป็นปัจจุบัน
6. ไม่ได้ทำการศึกษาวิจัยด้านเทคนิค
7. ปัญหาเกี่ยวกับคู่แข่ง

McKinsey ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จประกอบด้วย 7S (McKinsey, 2006 อ้างถึงใน โชติกา เฟิงวิชัย, 2555, หน้า 20) ดังนี้

1. กลยุทธ์ (Strategy)

ที่จะสร้างข้อได้เปรียบเทียบเหมือนคู่แข่งอย่างยั่งยืน เป็นรูปแบบของการกระทำ ซึ่งผู้จัดการใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เป็นกลยุทธ์ที่เป็นจริง ซึ่งได้วางแผนไว้ และใช้ได้ต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์

การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy formulation) เป็นหน้าที่การจัดการที่กำหนดทิศทางภารกิจขององค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงาน และกำหนดกลยุทธ์ ผลลัพธ์ของการกำหนดกลยุทธ์ คือ แผนกลยุทธ์ (Strategy plan)

การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy implementation) เป็นขอบเขตของกิจกรรมการจัดการที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ที่เลือกได้ โดยนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ ปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ (Key to formulation strategy) ประกอบด้วย

1.1 ภารกิจของธุรกิจ (Business mission) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal) วัตถุประสงค์ (Objectives) จุดมุ่งหมาย (Purpose) นโยบาย (Policies) และกลยุทธ์ (Strategy)

1.2 โอกาส และอุปสรรคจากภายนอก

1.3 จุดแข็ง และจุดอ่อนจากภายใน

2. โครงสร้าง (Structure)

การจัดโครงสร้างองค์กรในสมัยก่อนจะเน้นการแบ่งงานกันระหว่างการผลิตและการขาย ซึ่งเป็นการจัดโครงสร้างตามหน้าที่ แต่ปัจจุบันโครงสร้างเป็นแบบการกระจายอำนาจ สามารถโยกย้ายทรัพยากรได้อย่างคล่องตัว มีรูปแบบเรียบง่ายและยืดหยุ่น

โครงสร้างองค์กร (Organization structure) โครงสร้างองค์กรเป็นแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในองค์กรที่สร้างขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายในการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ความหมายขององค์กร โดยพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ

2.1. โครงสร้างเป็นแบบแผนและความสัมพันธ์อย่างทางการในองค์กร

(Organization chart)

- 2.2. โครงสร้างจะเป็นวิธีการแยกแยะประเภทกิจกรรมและบุคคล แบ่งลงไป
ในฝ่ายงานต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความสามารถเฉพาะตามฝ่ายต่าง ๆ
- 2.3. โครงสร้างจะเป็นวิธีการในการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรที่หลากหลาย
ให้มีความสัมพันธ์ในเชิงสนับสนุนในการทำงานซึ่งกันและกัน
- 2.4. โครงสร้างเป็นเครื่องมือในการกำหนดความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจการในองค์กร
บ่งบอกสถานภาพอำนาจของตำแหน่ง ลำดับชั้นของการบังคับบัญชา
- 2.5. โครงสร้างเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนและเป็นแนวทางของกิจกรรม
และความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร ทั้งนี้โครงสร้างจะกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน
ของแต่ละส่วนงานในองค์กร ดังนี้
 - 2.5.1 โครงสร้างแนวตั้ง (Vertical structure)
 - 2.5.2 โครงสร้างแนวนอน (Horizontal structure)
 - 2.5.3 โครงสร้างแบบเครื่องจักร (Mechanistic structure)
 - 2.5.4 โครงสร้างแบบมีชีวิต (Organic structure)

3. ระบบหรือวิธีการ (Systems)

เป็นระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน มีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ระบบการบริหาร
ระบบการควบคุม ระบบการฝึกอบรม เป็นต้น ความสำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากการมีระบบที่ดี
ลักษณะที่ดี มี 2 ประเภท คือ

- 3.1 มุ่งการปฏิบัติ
- 3.2 มีรูปแบบที่เรียบง่ายและใช้คนน้อย

4. คนหรือพนักงาน

เป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยที่ผู้บริหารจะต้องดูแลนอกเหนือจากการประเมินผล
การปฏิบัติงาน การฝึกอบรม และการจ่ายผลตอบแทนให้ แต่จะต้องค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ภายใน
ตัวของแต่ละบุคคลออกมาใช้

5. สไตล์การบริหาร (Style)

เป็นรูปแบบที่ผู้บริหารจะต้องกำหนดขึ้นมาเองภายในองค์กร อาจจะมีการแตกต่างกัน
ออกไปตามลักษณะของแต่ละบุคคล

6. ทักษะ (Skills)

เป็นองค์ประกอบรวมด้านพฤติกรรมของพนักงานที่ได้จากการเรียนรู้แล้วกลายเป็นทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านงาน ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านสังคม และการติดต่อสื่อสาร หรือเป็นความสามารถที่เปลี่ยนไปเป็นความรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

7. คุณค่าร่วม (Share values)

เป็นค่านิยมที่กำหนดร่วมกันโดยสมาชิกขององค์กร ซึ่งอาจเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ไม่ได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะนำมาใช้ทุกคนบรรลุผลสำเร็จร่วมกัน

ตารางที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จกลุ่ม

แนวคิดที่ศึกษา	ความริเริ่ม/ ทักษะ	ผลประโยชน์ร่วมกัน	ผู้บริหาร/ ผู้นำ	การมีส่วนร่วม	ความสามัคคี	ระเบียบข้อบังคับ	ด้านการเงิน	ปัจจัยปฏิสัมพันธ์กับภายนอก	ปฏิสัมพันธ์กับภายนอก	ด้านการบริหารจัดการ	โครงสร้าง	ด้านแรงงาน
เพ็ญพราว พิมสอน (2542)	✓	✓	✓		✓							
ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2542)			✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓
McKinsey แนวคิด 7S (2006 อ้างถึงใน โชติกา เพ็งวิชัย, 2555	✓	✓	✓			✓				✓	✓	

จากการทบทวนแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม ได้แก่ ความคิดริเริ่ม ผลประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหาร/ ผู้นำ การมีส่วนร่วม ความสามัคคี ระเบียบข้อบังคับ ด้านการเงิน ปัจจัยปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ด้านการบริหารจัดการ โครงสร้าง และด้านแรงงาน ดังนั้น หากต้องการศึกษาว่าปัจจัยใดที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูงประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยสามารถเลือกปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พิชัย คุ่มหรั่ง (2541, หน้า 17 อ้างถึงใน วัชรภรณ์ พรสุขสวัสดิ์, 2551, หน้า 5) ได้สรุปว่าความคิดเห็น คือ การแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใด โดยเฉพาะด้วยการพูด การเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่า ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกความคิดเห็นนี้อาจเป็นไปได้ในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ในบางสถานการณ์ความคิดเห็นอาจจะอยู่ในลักษณะเห็นด้วยมากหรือเห็นด้วยน้อยก็ตาม

สมยศ อักษร (2546, หน้า 13 อ้างถึงใน วัชรภรณ์ พรสุขสวัสดิ์, 2551, หน้า 6) ได้สรุปว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน การติดต่อระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคน สภาพแวดล้อม และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นได้ ความคิดเห็นจึงไม่ถาวรและมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย ในบางสถานการณ์ความคิดเห็นอาจอยู่ในลักษณะเห็นด้วยมากหรือเห็นด้วยน้อย

สุโท เจริญสุข (2542, หน้า 58-59 อ้างถึงใน วัชรภรณ์ พรสุขสวัสดิ์, 2551, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นสภาพความรู้สึกทางจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์ และการเรียนรู้ของบุคคล เป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

จำเรียง ภาวิจิตร (2526, หน้า 248-249 อ้างถึงใน วัชรภรณ์ พรสุขสวัสดิ์, 2551, หน้า 6) ได้กล่าวว่าสาธารณมติหรือมติมหาชน หมายถึง ทศนะ ความรู้สึก และความคิดเห็นของประชากรกลุ่มต่าง ๆ เฉพาะกลุ่ม เกี่ยวข้องกับประเด็นความสนใจหรือปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ช่วงระยะเวลาหนึ่ง สาธารณมติประเด็นใด ๆ ก็ตามไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดในประเทศ แต่เป็นความคิดเห็นของประชากรส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ตกลงกันไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายกันให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสีย จนในที่สุดเกิดการตัดสินใจร่วมกันเป็นมติออกมา คุณภาพของมติมหาชนหรือสาธารณมติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประเด็นดังนี้ คือ

1. การอภิปรายของสาธารณชน ซึ่งต้องมีความกระตือรือร้น มีประสิทธิภาพ และความสามารถเปลี่ยนมติไปในทิศทางใดได้

2. มีข่าวสารและข้อมูลเพียงพอ
3. มีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก
4. คุณภาพของภาวะความเป็นผู้นำต้องดี เพราะความคิดเห็นของผู้นำและผู้เชี่ยวชาญจะมีอิทธิพลต่อสาธารณชน
5. กลุ่มกดดันจะแสวงหาผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบจากความสนับสนุนของผู้มีอำนาจในสังคม

วิธีวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นโดยทั่วไป จะเป็นการวัดความจากรู้และประสบการณ์ของผู้ที่ถูกวัด ซึ่งอาจจะมีผลอยู่ในระดับสูงต่ำ มากน้อย วิธีการวัดความคิดเห็นโดยมากจะใช้แบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ โดยผู้ที่ถูกวัดจะตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถาม

มาตรวัดที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับกันดี มีดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555, หน้า 265-269)

1. วิธีวัดลิเคทสเกล จะประกอบด้วยหลายรายการ/ ข้อความหรือข้อความคำถาม ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมี 5 ทางเลือกให้เลือกตอบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทัศนคติหรือความบ่อยครั้งของพฤติกรรม ตัวอย่างของการวัดทัศนคติแบบลิเคทที่ให้ผู้ตอบแสดงอัตราความชอบหรือความเห็นด้วย ซึ่งจะมีตั้งแต่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถ้าตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งจะให้รหัส 5 ถ้าตอบเห็นด้วยจะให้รหัส 4 ถ้าไม่แน่ใจให้รหัส 3 ถ้าไม่เห็นด้วยให้รหัส 2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้รหัส 1 หรืออาจให้รหัสในทางกลับกันก็ได้ ถ้าเป็นคำถามในทางตรงกันข้าม
2. วิธีเทอร์สโตนสเกล จะใช้คนเปรียบเทียบข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดเป็นไปในทางบวก (ทางลบ) มากกว่ากัน วิธีการดังกล่าวเรียกว่า วิธีการเปรียบเทียบคู่ (The paired comparisons technique) จะซับซ้อนมากขึ้น เมื่อต้องมีการเปรียบเทียบ 15 ถึง 20 รายการ จึงได้คิดค้นหาวิธีที่ยุ่งยากน้อยกว่า ซึ่งเรียกว่าวิธีการกำหนดช่วงให้ดูเหมือนกัน (The method of equal appearing intervals)
3. วิธีกัตต์แมน เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับข้อความทัศนคติสูงต่ำแบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้และแสดงถึงการสะสมของข้อแสดงความคิดเห็น

สรุป ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงทรรศนะ การประเมินและการตัดสินใจของบุคคลกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ บนพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจจะเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นได้ และในการศึกษารังนี้ ผู้ศึกษาจะทำการวัดความคิดเห็นโดยใช้วิธีการวัดลิเคทสเกล เนื่องจากเป็นวิธีการวัดที่เข้าใจง่าย และเป็นที่ยอมรับในการวัดทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสนีย์ มานนท์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 302 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ในตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจในการบริหารกองทุน ด้านการบริหารจัดการกองทุน และด้านการกู้เงินและชำระหนี้ ความคิดเห็นในด้านความสำเร็จ พบว่า ส่วนใหญ่ทำให้คนในชุมชนมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพที่สะดวกมากขึ้น ได้เรียนรู้กระบวนการบริหารจัดการ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของชุมชนด้วยตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนในเรื่องของการออกกฎระเบียบและสร้างความสามัคคีให้กับชุมชน ทำให้หมู่บ้านและชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา บ้านคำแย หมู่ที่ 11 ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ศึกษาสภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมและผลการดำเนินงาน โครงการกองทุนหมู่บ้าน บ้านคำแย หมู่ที่ 11 ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 29 คน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการด้านบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนและสมาชิก มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารงาน มีการวางแผนกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการร่วมมือประสานงานทุกด้าน การสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐมีเพียงพอ ประกอบกับคณะกรรมการมีองค์ความรู้ในการบริหารจัดการที่ดี มีการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน มีการสร้างจิตสำนึกและกระบวนการรู้ร่วมกัน ในการเป็นเจ้าของกองทุนที่ต้องร่วมกันบริหารจัดการ ร่วมรับทราบนโยบายกลไก แนวทางการบริหารจัดการกองทุนกันเอง มีการจัดทำระเบียบข้อบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง โดยเวทีประชาคม รวมทั้งเคารพในกติกาที่กำหนดร่วมกัน มีการประสานงานความร่วมมือทั้งด้านการเรียนรู้และกิจกรรมในลักษณะของเครือข่าย ทั้งนี้เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์กับสมาชิกในการจัดหาทุนเพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงานสร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการแก่ประชาชนในหมู่บ้าน ส่วนการมีส่วนร่วมและด้านผลการดำเนินงาน

อยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยด้านอายุ การศึกษา ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน มีผลทำให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนมีการร่วมมือกันเป็นอย่างดี ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี ตลอดทั้งการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน พบว่ามีความพึงพอใจและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สำเร็จ แก้วคำสอน (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำฆ่า ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำฆ่า ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ฯ จำนวน 110 คน โดยใช้แบบสอบถามผสมผสานกับการสัมภาษณ์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำฆ่าเชื่อว่าปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ฯ มาจากปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสมาชิก ด้านคณะกรรมการ และด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ส่วนปัจจัยด้านความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นหรือภายนอก กลุ่มสมาชิกมองว่าไม่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่ม จากที่สรุปนั้น ข้อมูลมีนัยยะสำคัญทั้งด้านความเชื่อมั่นในการรวมกลุ่ม และความเชื่อถือกันในระหว่างสมาชิกและต่อคณะกรรมการ โดยเชื่อว่า ความสำเร็จในกลุ่มเกิดจากสมาชิกเองและความเชื่อมั่นในศักยภาพการบริหารงานของกรรมการ ซึ่งความสามารถในการบริหารงานมาจากความสามารถของคณะกรรมการเอง ไม่ได้มาจากความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก ส่วนการดำเนินงานของกลุ่ม ถือว่ามีประสิทธิภาพทั้งในด้านตัวคณะกรรมการเองและความร่วมมือจากสมาชิก แต่มุ่งเน้นหนักไปที่ตัวสมาชิกเอง ต้องมีระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงิน ช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้นก่อน ก่อนที่จะขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น

จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านกรณีศึกษาดำบลสร้างนงทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลสร้างนงทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนงทา จำนวน 280 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนงทา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีวินัยทางการเงิน ด้านการมีส่วนร่วม และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามลำดับ ในส่วนของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

ตำบลสร้างนงทา จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม พบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลสร้างนงทาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นริศรินทร์ พันธเพชร (2554) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของกองทุน ฯ และองค์ประกอบที่เกื้อหนุนที่ทำให้กองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ประสบผลสำเร็จ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน และการสนทนากลุ่มกับผู้ที่ได้รับสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ 1) มีการดำเนินงานด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านวัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่เกื้อหนุนให้กองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย องค์ประกอบภายใน ได้แก่ 1) คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน 2) การมีส่วนร่วมและความร่วมมือของสมาชิกกองทุน 3) ความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมของสมาชิกกองทุน 4) การประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างทั่วถึง องค์ประกอบภายนอก ได้แก่ 1) การจัดสรรผลกำไรจากโรงเรียนมัธยมรัชชธรรมชาตินาโศ 2) ทุนจากโครงการเมฆ 5 จากกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคมมาสมทบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) การสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์กรภายนอก 4) การสนับสนุนด้านความรู้และการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลนาโศ

ศุภชาติ อนันตวูธ (2555) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางในการพัฒนา ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยศึกษาจากกลุ่มให้ข้อมูลหลัก 4 กลุ่ม คือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตพบว่า สมาชิกกลุ่มทุกคนยึดมั่นในอุดมการณ์ คุณธรรม 5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจกัน ด้านคณะกรรมการกลุ่ม (ผู้นำ) คือ ประธานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นผู้นำที่มีความเป็นนักประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาส

ให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วม ด้านเงินทุนหมุนเวียน แหล่งเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มออมทรัพย์
 เพื่อการผลิต คือ แหล่งเงินทุนจากสถาบันของรัฐ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากภายนอก
 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ คือ สนับสนุนระบบการจัดการ การทำบัญชี
 การตรวจสอบบัญชี ฯลฯ ด้านกฎระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มาจากการประยุกต์
 และดัดแปลง ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานส่วนกลาง คือ กรมการพัฒนาชุมชนกับสำนักงาน
 พัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ว่าด้วยเรื่องระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์โดยทั่วไป
 และระเบียบข้อบังคับที่สร้างขึ้นจากการประชาคมภายในสมาชิก ด้านปัญหาในการดำเนินงาน
 ของกลุ่มออมทรัพย์ คือ การเรียกเก็บเงิน การส่งเงินจากการกู้ยืม เนื่องจากสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์
 บางรายประสบปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลประกอบการเท่าที่ควร

สถาพร สิ้นเชาว์ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตุ่น
 ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโซคชัย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จ
 ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตุ่น กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร
 ได้แก่ ประธานกรรมการ รองประธาน เลขานุการ กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ เภรณูญิก ผู้ช่วยเธรณูญิก
 กรรมการ กลุ่มสมาชิก ได้แก่ สมาชิกสถาบันการเงิน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์
 แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ดังนี้
 กิจกรรมการให้สินเชื่อกู้ การดำเนินการส่วนใหญ่คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่า
 จะถึงกำหนดการกู้เงิน สมาชิกที่จะขอกู้สินเชื่อกู้จะต้องหาผู้ค้ำประกันหรือจะจับกลุ่มรวมกัน 3 คน
 กิจกรรมออมทรัพย์ (สัจจะ) กำหนดการกู้เงิน สมาชิกต้องมีเงินออมไม่ต่ำกว่าเดือนละ 30 บาท
 แต่ไม่เกิน 50 บาท สามารถกู้เงินได้ไม่เกิน 3 เท่าของเงินที่มีการออมอยู่ กิจกรรมร้านค้าชุมชน
 การดำเนินการส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่สมาชิกซื้อสินค้าในร้านค้าชุมชนและมีการปันผลกำไร
 คืนให้สมาชิกทุก ๆ สิ้นปี กิจกรรมสวัสดิการชุมชน การดำเนินการส่วนใหญ่เป็นการบริการ
 ให้สวัสดิการกับสมาชิก ตั้งแต่การเกิด แก่ เจ็บ และตาย ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชน
 บ้านจี่ตุ่น เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการสร้างงานและสร้างอาชีพ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า
 มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินงาน รวมทั้งการบริหารจัดการกิจกรรมของสถาบันการเงินชุมชน
 ร่วมกับสมาชิกสถาบันการเงิน ฯ โดยมีการจัดการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกิจกรรมด้านต่าง ๆ
 มีการประชุมสมาชิก ฯ เสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ
 มากยิ่งขึ้น ด้านปัจจัยกระบวนการ พบว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการมีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นผู้นำ
 ในการวางแผน การสั่งการ การควบคุม ตลอดจนกำหนดนโยบายต่าง ๆ สมาชิกทุกคนร่วมคิด
 ร่วมตัดสินใจ มีการติดต่อสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ มีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันระหว่าง
 คณะกรรมการ หรือบุคคล หรือองค์กรภายนอก

อิสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของคณะกรรมการ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน เปรียบเทียบ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน จำแนกตามคุณลักษณะของคณะกรรมการและการได้รับการสนับสนุน จากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะของคณะกรรมการ การได้รับการสนับสนุน จากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประธานและกรรมการกลุ่ม ๆ จำนวน 319 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บ รวบรวมข้อมูล ซึ่งผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการในภาพรวม คณะกรรมการ มีประสพการณ์ในการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมากกว่า 4 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานอย่างน้อยจำนวน 1 ครั้ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต มีภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ พัฒนาชุมชน และประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยที่คุณลักษณะ ของคณะกรรมการแตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน

ปทุมทริกา สุคนธสิงห์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ครัวศึกษากลุ่มอาชีพผลิตถักผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ และศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มอาชีพผลิตถักผ้า จากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเป็นผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP ปี 2555 ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 52 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ กลุ่มอาชีพผลิตถักผ้าจากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพและสวยงามตรงตามความต้องการของลูกค้า สมาชิกกลุ่ม มีความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านการผลิต กลุ่มมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ กลุ่มมีความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับการผลิต กลุ่มมีการแต่งตั้งประธาน และคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ผู้นำกลุ่มสามารถสร้างความสามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม กลุ่มมีการจัดหาเงินทุนทั้งจากภายในและภายนอก กลุ่มมีกระบวนการผลิต ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุน ด้านงบประมาณแก่กลุ่มอาชีพ หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนด้านช่องทางการจัดจำหน่าย หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์/ เครื่องจักร หรือปัจจัยการผลิตแก่กลุ่มอาชีพ

และจังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ สภาพปัญหาที่พบ คือ ปัญหาด้านการไม่มีตลาดในการรองรับสินค้า ปัญหาด้านคุณภาพของสินค้าที่ผลิตไม่ได้มาตรฐาน และปัญหาด้านการขาดเงินทุนหมุนเวียน ในส่วนของความต้องการ ได้แก่ ความต้องการด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านสถานที่ในการจำหน่ายสินค้า และด้านเครื่องมือ/ เครื่องจักรที่ทันสมัย ตามลำดับ

สุนัชนันท์ วิรัชธน โขติ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน ฯ จำนวน 150 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการตลาด อยู่ในระดับมากที่สุด ต่อมา คือ ด้านการเงิน อยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายคือ ด้านผู้นำ อยู่ในระดับมากที่สุด และปัจจัยแห่งความสำเร็จ 5 อันดับแรก ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกองทุนหมู่บ้านอื่นและวิสาหกิจชุมชนอื่นในหมู่บ้าน การจำหน่ายสินค้าโดยไม่ผ่านผู้ค้าคนกลาง กองทุนหมู่บ้าน ฯ มีเงินปล่อยกู้เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก การรับเงินสัจจะตรงตามวันที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบ ข้อบังคับ และสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ฯ และวิสาหกิจชุมชน มีการนำข่าวสารไปสีที่โรงสีชุมชน ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ควรมีการจัดทำโครงการที่มีการเสนองบประมาณไว้อย่างชัดเจน และควรมีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีกองทุนหมู่บ้านให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

การทบทวนตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยสรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาจากงานวิจัยดังกล่าวเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มต่าง ๆ ดังตารางที่ 3 นี้

ตารางที่ 3 สรุปตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม จากงานวิจัยที่ทบทวน

งานวิจัยที่ศึกษา	ด้านสมาชิกกลุ่ม	ด้านคณะกรรมการ	ด้านเงินทุนหมุนเวียน	ด้านการสนับสนุนจากนอก	ด้านภาวะบิยของของกลุ่ม	ด้านการผลิต	ด้านการตลาด	ด้านกิจกรรมของกลุ่ม	ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	ด้านการมีส่วนร่วม
เสนีย์ มานนท์ (2551) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.วังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา								✓	✓	✓
สำเร็จ แก้วคำสอน (2553) เรื่องปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำป่า ต.สีวิเชียร อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี	✓	✓		✓					✓	
อากาศูรีย์ วงษ์ชมพู (2553) เรื่องความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบล ค.ม่วงสามสิบ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี								✓	✓	✓
จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนกทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ		✓	✓						✓	✓
ต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนกทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ		*	*						*	*
นริศรินทร์ พันธเพชร (2554) เรื่องความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงสีชมรมรักษัธรรมชาตินาโศ อ.กุศชุม จ.ยโสธร	✓	✓	✓	✓					✓	✓
ศุภชาติ อนันตวุธ (2555) เรื่องความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านปะเค ต.โพธิ์ทอง จ.ร้อยเอ็ด	✓	✓	✓	✓	✓					✓
สถาพร ลินธาร์ (2555) เรื่องความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านขี้คูน ต.ท่าจะหลุง อ.โขกชัย จ.นครราชสีมา		✓	✓			✓	✓	✓		
อิสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต (2556) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม		✓		✓						✓
ปุ่นชริกา สุขคนธสิงห์ (2557) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพผลิตกัณฑ์จากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์	✓	✓			✓	✓	✓		✓	
สุนัชนันท์ วิรัชย์ธัน โขติ (2558) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง ต.หนองบอนแดง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
รวม	4	8	5	5	3	3	3	3	7	7

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์หรือส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มพบว่า มีตัวแปรทั้งหมด 10 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสมาชิกกลุ่ม ด้านคณะกรรมการ ด้านเงินทุนหมุนเวียน ด้านการสนับสนุนจากภายนอก ด้านกฎระเบียบของกลุ่ม ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านกิจกรรมของกลุ่ม ด้านบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกตัวแปร 4 ตัว มาใช้เป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรคณะกรรมการ ตัวแปรการมีส่วนร่วม ตัวแปรการบริหารจัดการกลุ่ม ตัวแปรด้านการสนับสนุนจากภายนอก

ตารางที่ 4 ที่มาของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ตัวแปรอิสระ	แหล่งอ้างอิง
คณะกรรมการ	สำเร็จ แก้วคำสอน (2553); จินตกานต์ แสงอ่อน (2554); นริศรินทร์ พันธเพชร (2554); ศุภชาติ อนันตวุธ (2555); สถาพร สินธาร (2555); อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต (2556); ปุณทริกา สุขนชสิงห์ (2557)
การมีส่วนร่วม	เสนีย์ มานนท์ (2551); อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553); จินตกานต์ แสงอ่อน (2554); นริศรินทร์ พันธเพชร (2554); อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต (2556)ว สุนัขชนันท์ วิรัชย์ชน โขติ (2558)
การบริหารจัดการกลุ่ม	เสนีย์ มานนท์ (2551); สำเร็จ แก้วคำสอน (2553); อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553); จินตกานต์ แสงอ่อน (2554); นริศรินทร์ พันธเพชร (2554); อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต (2556); ปุณทริกา สุขนชสิงห์ (2557); สุนัขชนันท์ วิรัชย์ชน โขติ (2558)
การสนับสนุนจากภายนอก	สำเร็จ แก้วคำสอน (2553) นริศรินทร์ พันธเพชร (2554); ศุภชาติ อนันตวุธ (2555); อิศรนนท์ ทรงเนติเขาวลิต (2556); สุนัขชนันท์ วิรัชย์ชน โขติ (2558)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ
6. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ สมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 3,168 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2559, ทะเบียนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง) และกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง จำนวน 356 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้การคำนวณตามวิธีการของ Yamane (1973) และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 สูตรในการคำนวณ คือ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดให้เท่ากับ 0.05

โดยแทนค่าลงในสูตรดังนี้

$$n = \frac{3,168}{1+3,168(0.05)^2}$$

$$n = 355.16$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 356 คน

การเลือกตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบระบบ (Systematic random sampling) โดยใช้ทะเบียนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง เป็นกรอบในการสุ่ม (Sampling frame) และมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดหาช่วงที่จะเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเอาจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่ากับ N และตัวอย่างที่ต้องการเลือก มีจำนวนเท่ากับ n หาอัตราส่วน N/n ดังนี้

$$\frac{N}{n} = \frac{3,368}{356} = 8.89$$

ดังนั้น ช่วงของการเลือกสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 8.89 ซึ่งปัดเป็นเลขจำนวนเต็มที่ใกล้เคียงเท่ากับ 9

ขั้นที่ 2 จับฉลาก (Lottery) เพื่อหาจุดเริ่มต้นระหว่างตำแหน่ง 1-9 สมมติว่าได้ตำแหน่งเริ่มต้นที่ 2 ดังนั้น ทุก ๆ ลำดับที่ 9 จะตกเป็นตัวอย่าง ดังนั้น ตำแหน่งที่จะเลือก คือ 2 11 20 29 38 จนครบจำนวน 356 คน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม คือ ถ้าตำแหน่งการสุ่มไปอยู่ที่สมาชิกที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้ศึกษาจะเลื่อนขึ้นหรือลง 1 ตำแหน่ง เนื่องจากระเบียบของกลุ่มออมทรัพย์ฯ ให้สวัสดิการกับสมาชิกที่คลอดบุตร โดยจะรับบุตรของสมาชิกนั้น เป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ฯ โดยทันที ซึ่งมีโอกาสที่สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะมีโอกาสได้รับเลือกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมดังกล่าวเข้ามา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด (Close ended question) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้ จุดประสงค์การเป็นสมาชิก จุดประสงค์การกู้เงิน เป็นแบบเลือกตอบ (Check lists)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคณะกรรมการ	จำนวน 7	ข้อ
2. ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	จำนวน 5	ข้อ
3. ด้านการมีส่วนร่วม	จำนวน 5	ข้อ
4. ด้านการสนับสนุนจากภายนอก	จำนวน 6	ข้อ

โดยใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนของความคิดเห็นทั้ง 4 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาคน	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาสังคม	จำนวน 5 ข้อ

โดยใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนของความคิดเห็น ทั้ง 4 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	4 คะแนน
มาก	ให้คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ฯ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย และกำหนดนิยามของตัวแปรต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 นางรชชา โพธิสิน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชลบุรี
3.2 นางสาวบุญช่วย กิจศิริสินชัย	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอบ่อทอง
จังหวัดชลบุรี
3.3 อาจารย์กนกพร ต้นวัฒนะ	อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยา
มหาวิทยาลัยบูรพา

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC)

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านเนินดินแดง ตำบลคลองพลู อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามมากกว่า 0.70 ทุกด้าน ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อถือได้ (Reliability)
1. ด้านคณะกรรมการ	7	0.929
2. ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	5	0.986
3. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	5	0.885
4. ด้านสนับสนุนจากภายนอก	6	0.961

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แบบสอบถาม	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อถือได้ (Reliability)
5. แบบสอบถามความสำเร็จ (ทั้งฉบับ)	15	0.887
5.1 ด้านการพัฒนาคน	5	0.856
5.2 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	5	0.846
5.3 ด้านการพัฒนาสังคม	5	0.842

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเตรียมแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์แล้วตามจำนวนที่กำหนด
2. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กับตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
3. คัดเลือก และจำแนกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามไปประมวลผล ลงรหัสข้อมูลแบบสอบถามในเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ผลจากข้อมูลในแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยในการประมวลผลค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จและความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยแบ่งออกเป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

เพียร์สัน และการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) โดยมีรายละเอียดของสถิติที่ใช้ ดังนี้

การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) จำนวน 1 ตัวแปร และตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น ซึ่งสามารถเขียนเป็นความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1X_1 + \beta_2X_2 + \beta_nX_n + e$$

โดยที่ Y คือ ตัวแปรตาม (Dependent variable)

X คือ ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

β_0 คือ เป็นระยะตัดแกน Y หรือค่าเริ่มต้นของเส้นสมการถดถอย

$\beta_1 - \beta_n$ คือ สัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression coefficient) ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ n

e คือ ความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม

โดยที่ค่า β_1 เป็นค่าที่แสดงว่า เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด ขณะที่ตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ มีค่าคงที่

ในการวิเคราะห์ความถดถอยนั้นจะเป็นการประมาณความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (X) ต่อตัวแปรตาม (Y) โดยทำการสร้างสมการความถดถอยเพื่อใช้ในการทำนายตัวแปรตามหรือสิ่งที่เราสนใจศึกษา ซึ่งในการตรวจสอบว่าสมการความถดถอยนั้น สามารถอธิบายของสัมพันธ์ได้ดีหรือไม่นั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะดูจากสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) (Coefficient of determination: R square)

ซึ่งสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือ R^2 หมายถึง สัดส่วนที่ตัวแปร X สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร Y ได้ ดังนั้น ถ้า R^2 มีค่ามาก แสดงว่าตัวแปรอิสระ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มาก

เกณฑ์การแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของผลค่าเฉลี่ยของปัจจัยและความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เป็น 4 ระดับ โดยพิจารณาจากการหาค่าอันตรภาคชั้นในการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\
 &= \frac{4-1}{4} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

จากผลที่ได้ ค่าอันตรภาคชั้น เท่ากับ 0.75 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าเฉลี่ยของระดับปัจจัย และค่าเฉลี่ยของระดับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี เท่ากับ 0.75 และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผล เป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย ความหมายของระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวกับความสำเร็จ

3.26-4.00 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

2.51-3.25 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

1.76-2.50 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.75 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย ความหมายระดับความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์ฯ

3.26-4.00 มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด

2.51-3.25 มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

1.76-2.50 มีความสำเร็จอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.75 มีความสำเร็จอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยการเก็บข้อมูลจากสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี จำนวน 356 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ฯ และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 5 สรุปสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง จำแนกตามเพศ (n = 356)

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	131	36.80
หญิง	225	63.20
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง
จำแนกตามอายุ (n = 356)

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30 ปี	45	12.64
31-40 ปี	92	25.84
41-50 ปี	97	27.25
51-60 ปี	63	17.70
61 ปี ขึ้นไป	59	16.57
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์
เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 27.25)
รองลงมา คือ มีอายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 25.84) และอายุ 51-60 ปี (ร้อยละ 17.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง
จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด (n = 356)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	163	45.79
มัธยมศึกษาตอนต้น	59	16.57
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	62	17.42
อนุปริญญา/ ปวส.	32	8.99
ปริญญาตรี	39	10.96
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.28
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาที่ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 45.79) รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. (ร้อยละ 17.42) และมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 16.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามอาชีพ (n = 356)

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับจ้าง	142	39.89
เกษตรกรรวม	77	21.63
ค้าขาย	67	18.82
พนักงานบริษัท	50	14.04
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	20	5.62
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 39.89) รองลงมา คือ เกษตรกรรวม (ร้อยละ 21.63) และค้าขาย (ร้อยละ 18.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก (n = 356)

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-5 ปี	102	28.65
6-10 ปี	184	51.69
11-15 ปี	52	14.61
16 ปีขึ้นไป	18	5.06
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ สมาชิก 6-10 ปี (ร้อยละ 51.69) รองลงมา คือ 0-5 ปี (ร้อยละ 28.65) และ 11-15 ปี (ร้อยละ 14.61) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน (n = 356)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	195	54.78
10,001-20,000 บาท	141	39.61
20,001-30,000 บาท	14	3.93
30,001 บาท ขึ้นไป	6	1.69
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 54.78) รองลงมา คือ 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 39.61) และ 20,001-30,000 บาท (ร้อยละ 3.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์การเป็นสมาชิก (n = 356)

จุดประสงค์การเป็นสมาชิก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ออมเงินเพียงอย่างเดียว	57	16.01
ออมเงินและกู้ยืมเงิน	299	83.99
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์การเป็นสมาชิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจุดประสงค์ ที่จะออมเงินและกู้ยืมเงิน (ร้อยละ 83.99) มากกว่าออมเงินเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 16.01)

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์ของการกู้ยืมเงิน (n = 356)

จุดประสงค์ของการกู้ยืมเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทุนการศึกษา	1	0.28
ประกอบอาชีพ	181	50.84
ที่อยู่อาศัย	42	11.80
ใช้จ่ายในครอบครัว	68	19.10
อื่น ๆ	7	1.97
รวม	356	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสามัญกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำแนกตามจุดประสงค์ของการกู้ยืมเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 50.84) รองลงมา คือ ใช้จ่ายในครอบครัว (ร้อยละ 19.10) และที่อยู่อาศัย (ร้อยละ 11.80) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี

ปัจจัย	\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
1. ด้านคณะกรรมการ	3.39	0.41	มากที่สุด	2
2. ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	3.41	0.44	มากที่สุด	1
3. ด้านการมีส่วนร่วม	3.34	0.44	มากที่สุด	4
4. ด้านการสนับสนุนจากภายนอก	3.37	0.43	มากที่สุด	3

จากตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
พบว่า ด้านบริหารจัดการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.44$) รองลงมา คือ
ด้านคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.41$) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.43$)
และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.44$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี ด้านคณะกรรมการ

ด้านคณะกรรมการ	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. คณะกรรมการมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงาน ของกลุ่มออมทรัพย์ฯ	166 (46.63)	185 (51.97)	4 (1.12)	1 (0.28)	3.45	0.54	มากที่สุด	1
2. คณะกรรมการมีความรู้ ในการทำบัญชี	135 (37.92)	216 (60.67)	4 (1.12)	1 (0.28)	3.36	0.52	มากที่สุด	6

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านคณะกรรมการ	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
3. คณะกรรมการให้คำแนะนำ อย่างใกล้ชิดกับสมาชิก	169 (47.47)	178 (50.00)	6 (1.69)	3 (0.84)	3.44	0.58	มากที่สุด	2
4. คณะกรรมการกล้าตัดสินใจ ในการแก้ปัญหาของกลุ่ม	145 (40.73)	201 (56.46)	6 (1.69)	4 (1.12)	3.37	0.58	มากที่สุด	5
5. คณะกรรมการยอมรับฟัง ข้อคิดเห็นของสมาชิก	138 (38.76)	210 (58.99)	6 (1.69)	2 (0.56)	3.36	0.55	มากที่สุด	6
6. คณะกรรมการมีความเข้าใจ ในระเบียบข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต ฯ	148 (41.57)	198 (55.62)	8 (2.25)	2 (0.56)	3.38	0.56	มากที่สุด	4
7. คณะกรรมการมีการแบ่งงาน กันทำและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ของตนเอง	164 (46.07)	185 (51.97)	5 (1.40)	2 (0.56)	3.44	0.56	มากที่สุด	2
	ภาพรวม				3.39	0.41	มากที่สุด	

จากตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านคณะกรรมการ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.41$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.54$) รองลงมา คือ คณะกรรมการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดกับสมาชิก ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.58$) และคณะกรรมการมีการแบ่งงานกันทำและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. คณะกรรมการมีการจัดการ เงินทุนของกลุ่มออมทรัพย์ อย่างคุ้มค่า	145 (40.73)	202 (56.74)	5 (1.40)	4 (1.12)	3.37	0.57	มากที่สุด	5
2. คณะกรรมการมีการใช้เงินทุน ของกลุ่มให้เกิดประโยชน์ ต่อสมาชิก	168 (47.19)	181 (50.84)	5 (1.40)	2 (0.56)	3.45	0.56	มากที่สุด	1
3. กลุ่มออมทรัพย์มีแผนพัฒนา กลุ่มที่เหมาะสม	153 (42.98)	198 (55.62)	3 (0.84)	2 (0.56)	3.41	0.54	มากที่สุด	4
4. กลุ่มออมทรัพย์มีระบบการเงิน ที่มั่นคง สามารถตรวจสอบได้	161 (45.22)	187 (52.53)	6 (1.69)	2 (0.56)	3.42	0.56	มากที่สุด	2
5. กลุ่มออมทรัพย์จัดสวัสดิการ ให้สมาชิกอย่างเหมาะสม	162 (45.51)	184 (51.69)	9 (2.53)	1 (0.28)	3.42	0.56	มากที่สุด	2
	ภาพรวม				3.41	0.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการบริหารจัดการกลุ่มโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.44$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการมีการใช้เงินทุนของกลุ่มให้เกิดประโยชน์
ต่อสมาชิก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.56$) รองลงมา คือ กลุ่มออมทรัพย์มีระบบการเงิน
ที่มั่นคง สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.56$), กลุ่มออมทรัพย์จัดสวัสดิการให้สมาชิก
อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. กลุ่มออมทรัพย์เปิดโอกาส ให้สมาชิกมีส่วนร่วม ในการวางแผน	128 (35.96)	212 (59.55)	14 (3.93)	2 (0.56)	3.31	0.57	มากที่สุด	4
2. กลุ่มออมทรัพย์ให้สมาชิก มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กิจกรรมของกลุ่ม	126 (35.39)	208 (58.43)	20 (5.62)	2 (0.56)	3.29	0.59	มากที่สุด	5
3. กลุ่มมีการระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีของท้องถิ่นมาช่วย พัฒนากลุ่มออมทรัพย์ฯ	150 (42.13)	186 (52.25)	16 (4.49)	4 (1.12)	3.35	0.62	มากที่สุด	3
4. สมาชิกมีส่วนร่วมในการรับ ประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์ อย่างเหมาะสม เช่น สวัสดิการ การบริการ	141 (39.61)	206 (57.87)	7 (1.97)	2 (0.56)	3.37	0.55	มากที่สุด	2
5. สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์ร่วมแก้ไข ปัญหา	158 (44.38)	190 (53.37)	4 (1.12)	4 (1.12)	3.41	0.58	มากที่สุด	1
	ภาพรวม				3.41	0.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.44$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาเพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์
ร่วมแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.58$) รองลงมา คือ สมาชิกมีส่วนร่วม
ในการรับประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์อย่างเหมาะสม เช่น สวัสดิการ การบริการ ($\bar{X} = 3.37$,
 $SD = 0.55$), กลุ่มมีการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีของท้องถิ่นมาช่วยพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ฯ
($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผล
ต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี ด้านการสนับสนุนจากภายนอก

ด้านการสนับสนุนจากภายนอก	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. การได้รับการสนับสนุน การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ จากหน่วยงานของภาครัฐ	128 (35.96)	218 (61.24)	7 (1.97)	3 (0.84)	3.32	0.56	มากที่สุด	6
2. การที่ธนาคารเข้ามาให้ความรู้ แก่คณะกรรมการในเรื่องการจัดทำ บัญชี	157 (44.10)	189 (53.09)	7 (1.97)	3 (0.84)	3.40	0.58	มากที่สุด	2
3. การศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ประสบความสำเร็จเป็นประจำ ทุกปี	160 (44.94)	183 (51.40)	11 (3.09)	2 (0.56)	3.41	0.58	มากที่สุด	1
4. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับกลุ่มออมทรัพย์อื่น	129 (36.24)	219 (61.52)	6 (1.69)	2 (0.56)	3.33	0.54	มากที่สุด	5
5. การนำความรู้จากการศึกษา ดูงานมาปรับใช้ในกลุ่มออมทรัพย์	145 (40.73)	207 (58.15)	2 (0.56)	2 (0.56)	3.39	0.53	มากที่สุด	3
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับหน่วยงานภาครัฐอย่างเหมาะสม	138 (38.76)	211 (59.27)	5 (1.40)	2 (0.56)	3.36	0.54	มากที่สุด	4
ภาพรวม					3.37	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการสนับสนุนจากภายนอกโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.43$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า การศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ประสบความสำเร็จ
เป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.54$) รองลงมา คือ การที่ธนาคารเข้ามา
ให้ความรู้แก่คณะกรรมการในเรื่องการจัดทำบัญชี ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.58$) และการนำความรู้
จากการศึกษาดูงานมาปรับใช้ในกลุ่มออมทรัพย์ ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์	\bar{X}	SD	แปลความ
1. ด้านการพัฒนาคน	3.32	0.44	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	3.33	0.49	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาสังคม	3.32	0.53	มากที่สุด
รวม	3.32	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
โดยภาพรวมพบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาคน ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$) และด้านการพัฒนา
สังคม ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาคน

ด้านการพัฒนาคน	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ เรื่องหน้าที่และความซื่อสัตย์	141 (39.61)	197 (55.34)	16 (4.49)	2 (0.56)	3.34	0.59	มากที่สุด	2
2. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดความเห็นอก เห็นใจผู้อื่นในชุมชน	128 (35.96)	204 (57.30)	21 (5.90)	3 (0.84)	3.28	0.61	มากที่สุด	4

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาคน	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
3. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ในการจัดการรายรับ-รายจ่าย	133 (37.37)	206 (57.87)	16 (4.49)	1 (0.28)	3.32	0.57	มากที่สุด	3
4. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ เรื่องการออมเงิน	154 (43.26)	192 (53.93)	8 (2.25)	2 (0.56)	3.40	0.57	มากที่สุด	1
5. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ในการแก้ไขปัญหาชีวิต	124 (34.83)	209 (58.71)	21 (5.90)	2 (0.56)	3.28	0.59	มากที่สุด	4
ภาพรวม					3.32	0.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ด้านการพัฒนาคนโดยรวมพบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องการออมเงิน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.57$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องหน้าที่และความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.59$) และการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการจัดการรายรับ-รายจ่าย ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ ฯ เป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกได้	163 (45.79)	185 (5.97)	6 (1.69)	2 (0.56)	3.43	0.56	มากที่สุด	1
2. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ สามารถช่วยเรื่องค่าใช้จ่าย ในครอบครัวท่านได้	137 (38.48)	199 (55.90)	18 (5.06)	2 (0.56)	3.32	0.60	มากที่สุด	3
3. กลุ่มออมทรัพย์ส่งเสริม การเรียนรู้เรื่องการรวมกลุ่ม เชิงธุรกิจในชุมชนให้สมาชิก เช่น การรวมหุ้นจัดตั้งบ้ชุมชน การรวมกลุ่มทำพริกแกง	139 (39.04)	195 (54.78)	14 (3.93)	8 (2.25)	3.31	0.65	มากที่สุด	4
4. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ ฯ สามารถพัฒนาธุรกิจชุมชน ทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	145 (40.73)	191 (53.65)	15 (4.21)	5 (1.40)	3.34	0.63	มากที่สุด	2
5. ท่านคิดว่ากลุ่มมีกิจกรรมพัฒนา เศรษฐกิจของชุมชนได้ เช่น ส่งเสริมการแปรรูปอาหาร ส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้กับสมาชิก	122 (34.27)	209 (58.71)	19 (5.34)	6 (1.69)	3.26	0.63	มากที่สุด	5
	ภาพรวม				3.33	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรีด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยรวมพบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.49$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ ฯ เป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิกได้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.43$, $SD = 0.56$) รองลงมา คือ กลุ่มออมทรัพย์ ฯ สามารถพัฒนาธุรกิจชุมชนทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.63$) และกลุ่มออมทรัพย์สามารถช่วยเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้ ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จ
ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
ด้านการพัฒนาสังคม

ด้านการพัฒนาสังคม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯช่วย ให้สมาชิกเกิดความสามัคคีใน ชุมชนได้	132 (37.08)	202 (56.74)	16 (4.49)	6 (1.69)	3.29	0.63	มากที่สุด	5
2. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้สมาชิกมีการช่วยเหลือ เอื้ออาทรต่อกันในชุมชนได้	133 (37.36)	200 (56.18)	19 (5.34)	4 (1.12)	3.30	0.62	มากที่สุด	4
3. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯทำ ให้สมาชิกเกิดความร่วมมือร่วมใจ กันมากขึ้น	154 (43.26)	181 (50.84)	15 (4.21)	6 (1.69)	3.36	0.65	มากที่สุด	1
4. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯทำ ให้สมาชิกเกิดความเสมอภาคกัน ในกลุ่มได้	142 (39.89)	190 (53.37)	15 (4.21)	9 (2.53)	3.31	0.67	มากที่สุด	3
5. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้ สมาชิกเกิดการเรียนรู้เรื่อง ประชาธิปไตยมากขึ้น	150 (42.13)	185 (5.97)	16 (4.49)	5 (1.40)	3.35	0.63	มากที่สุด	2
	ภาพรวม				3.32	0.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรีด้านการพัฒนาสังคม โดยรวมพบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.53$)

และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดความร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.65$) รองลงมา คือ กลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยมากขึ้น ($\bar{X} = 3.35$, $SD = 0.63$) และกลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดความเสมอภาคกันในกลุ่มได้ ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
กลุ่มออมทรัพย์ ฯ และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง
อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี**

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์ ฯ และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สรุปรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
กลุ่มออมทรัพย์ ฯ (X_1, X_2, X_3, X_4) และความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ (Y)

	ปัจจัยด้าน คณะกรรมการ (X_1)	ปัจจัยด้าน การบริหาร จัดการกลุ่ม (X_2)	ปัจจัยด้าน การมีส่วนร่วม (X_3)	ปัจจัยด้าน การสนับสนุน จากภายนอก (X_4)	ความสำเร็จ ของกลุ่ม ออมทรัพย์ (Y)
ปัจจัยด้านคณะกรรมการ (X_1)	1.000**	0.768**	0.721**	0.719**	0.695**
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X_2)		1.000**	0.683**	0.688**	0.685**
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3)			1.000**	0.730**	0.757**
ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X_4)				1.000**	0.706**
ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ (Y)					1.000**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 23 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
กลุ่มออมทรัพย์ ฯ (X_1, X_2, X_3, X_4) กับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ($R = 0.653$)

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) ด้วยวิธีแบบ
สเต็ปไวส์ (Stepwise method) โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักในการอธิบายหรือการแสดงอิทธิพล
ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่
จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 24 ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y1) โดยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise method)

ตัวพยากรณ์	Beta	b	Sig.
ค่าคงที่		0.195	0.119
ปัจจัยด้านคณะกรรมการ(X ₁)	0.126*	0.136	0.025
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม(X ₂)	0.177**	0.178	0.001
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม(X ₃)	0.397**	0.402	0.000
ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X ₄)	0.204**	0.212	0.000

R = 0.808 R² = 0.653 S.E.est = 0.263 F = 165.401*

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของด้านการมีส่วนร่วม (X₃) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X₄) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X₂) ด้านคณะกรรมการ (X₁) ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง (Y) มีค่าเท่ากับ 0.397, 0.204, 0.177 และ 0.126 ตามลำดับ โดยด้านการมีส่วนร่วม (X₃) ส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง (Y) สูงสุด และด้านคณะกรรมการ (X₁) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง (Y) ต่ำสุด

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของความสำเร็จกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง (Y) กับการมีส่วนร่วม (X₃) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X₄) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X₂) ด้านคณะกรรมการ (X₁) เท่ากับ 0.808 โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง (R²) ได้ร้อยละ 65.30 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.263

ตอนที่ 5 สรุปสมมติฐานการวิจัย

พบว่า ยอมรับสมมติฐานทุกตัว คือ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกสามัญของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง จำนวน 3,168 คน และใช้การเลือกตัวอย่างจำนวน 356 คน ด้วยวิธีการสุ่มเชิงระบบ (Systematic random sampling)

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่มีการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) แบบ Cronbach's alpha สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation) และการวิเคราะห์ อิทธิพลของตัวแปรอิสระ โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) แบบขั้นตอน (Stepwise method)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ร้อยละ 63.20 มีอายุระหว่าง 21-70 ปี ร้อยละ 25.84 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 45.79 มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 39.89 เป็นสมาชิกระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 51.69 มีรายได้ 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 39.61 มีจุดประสงค์ คือ ออมเงิน และกู้ยืมเงิน ร้อยละ 83.99 และส่วนใหญ่กู้เพื่อประกอบอาชีพ ร้อยละ 50.84

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านบริหารจัดการกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.44$) ด้านคณะกรรมการ ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 0.41$) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.43$) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.44$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยรวม พบว่า มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$) และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน มีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด ($\bar{X} = 3.33$, $SD = 0.49$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาคน ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.44$) และด้านการพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.53$) ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า โดยทั้ง 4 ปัจจัย คือ ด้านการมีส่วนร่วม (X_3) ด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X_4) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X_2) ด้านคณะกรรมการ (X_1) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง โดยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง (Y) สูงสุด ($Beta = 0.397$) และทั้ง 4 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง (Y) ได้ร้อยละ 65.30 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.263

5. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ยอมรับสมมติฐานทุกตัว คือ ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Beta = 0.397$) ซึ่งสอดคล้องกับเสนีย์ มานนท์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ ด้านการมีส่วนร่วม อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ต๋ำ อ.แม่ต๋ำ จ.อุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ต๋ำ อ.แม่ต๋ำ จ.อุบลราชธานี จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนกกทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนกกทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ นริศรินทร์ พันธเพชร (2554) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาวัดนาโถ้ อำเภอคูขุ่ม จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและสมาชิก

ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน สุภชาติ อนันตวุธ (2555) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต อิศรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม และสุนัชชนันท์ วิรัชย์ธน โชติ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสำเร็จ แก้วคำสอน (2553) ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำข่า ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ 4 มาจากปัจจัยด้านสมาชิก ด้านคณะกรรมการ และด้านการบริหารจัดการกลุ่ม สถาพร สิ้นเชาว์ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านขี้ตู่ ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านขี้ตู่ คือ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการสร้างงานและสร้างอาชีพ และปณตริกา สุคนธสิงห์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์จากผ้า ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์จากผ้า ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์มาจากสินค้าของกลุ่มมีคุณภาพและสวยงามตรงตามความต้องการของลูกค้า สมาชิกกลุ่มมีความรู้ ทักษะ

จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วม (X_2) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Beta = 0.397$) มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์เป็นของสมาชิกทุกคน แม้แต่คณะกรรมการก็มาจากสมาชิก เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นการรวมตัวของประชาชน เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกร่วมกันออมทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ และหน้าที่ของสมาชิก คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มและให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีแก่กลุ่ม กำกับตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่ม (สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน,

2557, หน้า 7-9) และสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มของกาญจนา แก้วเทพ (2540, หน้า 7) ที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับกลุ่มว่า กลุ่มเป็นที่รวมของบุคคลอย่างน้อยที่สุด 2 คนมารวมกัน มีความสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกและมีจุดมุ่งหมายเหมือนกันรวมตัวกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมศักดิ์ สุขวงษ์ (2532, หน้า 102-115 อ้างถึงใน อิศรนนท์ ทรงนดิเชาวลิต, 2556, หน้า 23) ลักษณะและขั้นตอนในการมีส่วนร่วมมีดังนี้ การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการลงมือทำ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก (X_4) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Beta = 0.204$) ซึ่งสอดคล้องกับนริศรินทร์ พันธเพชร (2554) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงสีชมรมรักษ์ธรรมชาตินาโปลี อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ด้านการการสนับสนุนจากภายนอก ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน สุชาติ อนันตวุธ (2555) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบะเค ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ด้านการได้รับการสนับสนุนจากภายนอกส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต อิศรนนท์ ทรงนดิเชาวลิต (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ๑ ปุณศรีกา สุกนธสิงห์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์จากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ คือ หน่วยงานภาครัฐมีการสนับสนุนด้านงบประมาณ แก่กลุ่มอาชีพ และสุนัชชนันท์ วิรัชย์ชน โขติ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการสนับสนุนจากภายนอก อยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับเสนีย์ มานนท์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ ด้านการมีส่วนร่วม สำเร็จ แก้วคำสอน (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำจำ ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ความสำเร็จในกลุ่มเกิดจากสมาชิกเองและความเชื่อมั่นในศักยภาพการบริหารงานของกรรมการ

ซึ่งความสามารถในการบริหารงานมาจากความสามารถของคณะกรรมการเอง ไม่ได้มาจากความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสร้างนงทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสร้างนงทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ และสถาพร สิ้นเนา (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตื้น ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขกษัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตื้น คือ แหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการสร้างงานและสร้างอาชีพ

3. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X_2) ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Beta = 0.177) ซึ่งสอดคล้องกับเสนีย์ มานนท์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก สำเร็จ แก้วคำสอน (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำข่า ตำบลสิ่วเข็ร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ความสำเร็จในกลุ่มเกิดจากสมาชิกเองและความเชื่อมั่นในศักยภาพการบริหารงานของกรรมการ ซึ่งความสามารถในการบริหารงานมาจากความสามารถของคณะกรรมการเอง อาภาสุรีย์ วงษ์ชมพู (2553) ศึกษาเรื่อง

ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ ต.ม่วงสามสิบ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบลแม่ ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนงทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการบริหารจัดการกลุ่มมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสร้างนงทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ สถาพร สิ้นเนา (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตื้น ตำบลท่าจะหลุง อำเภอโขกษัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านจี่ตื้น คือ ผู้บริหารและคณะกรรมการมีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นผู้นำในการวางแผน การสั่งการ การควบคุม ตลอดจนกำหนดนโยบายต่าง ๆ

และสุนัชนันท์ วิรัชชนโชติ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนอง
 ยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยแห่ง
 ความสำเร็จด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับนริศรินทร์ พันธเพชร (2554) ศึกษาเรื่อง
 ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงสีชมรมรักษ์
 ธรรมชาตินาโตะ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ด้านการการสนับสนุนจากภายนอก
 ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน ศุภชาติ อนันตวุธ (2555) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จ
 ในการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบะเค
 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ด้านการได้รับการสนับสนุน
 จากภายนอกส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาออมทรัพย์เพื่อการผลิต อิศรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต
 (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
 จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน
 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ และปทุมทริกา สุคนธสิงห์ (2557) ศึกษาเรื่อง
 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑจากผ้าในเขตจังหวัด
 เพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑจากผ้าในเขตจังหวัด
 เพชรบูรณ์ ประกอบด้วย สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพและสวยงามตรงตามความต้องการของลูกค้า
 สมาชิกกลุ่มมีความรู้ ทักษะ และความสามารถด้านการผลิต กลุ่มมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

4. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคณะกรรมการ (X_1) ส่งผลต่อความสำเร็จ
 ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (Y) อย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Beta = 0.126$) ซึ่งสอดคล้องกับสำเร็จ แก้วคำสอน (2553) ศึกษาเรื่อง
 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านคำข่า ตำบลสีวิเชียร
 อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ความสำเร็จในกลุ่มเกิดจากสมาชิกเองและความเชื่อมั่น
 ในศักยภาพการบริหารงานของกรรมการ ซึ่งความสามารถในการบริหารงานมาจากความสามารถ
 ของคณะกรรมการเอง จินตกานต์ แสงอ่อน (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุน
 หมู่บ้าน ต.สร้างนงทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ ผลการศึกษาพบว่า ด้านคณะกรรมการกลุ่ม
 มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้าน ต.สร้างนงทา อ.เมืองอำนาจเจริญ จ.อำนาจเจริญ
 นริศรินทร์ พันธเพชร (2554) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษา
 กองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงสีชมรมรักษ์ธรรมชาตินาโตะ อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
 ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและชัดเจน
 เป็นองค์ประกอบภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จ สถาพร สินธาว์ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จ

ของสถาบันการเงินชุมชนบ้านชีตุ่น ตำบลท่าจะหลุง อำเภอ โขกชัย จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านชีตุ่น คือ คณะกรรมการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นผู้นำในการวางแผน การสั่งการ การควบคุม ตลอดจนกำหนดนโยบายต่าง ๆ และอิสรนันท์ ทรงเนติเชาวลิต (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม พบว่า ด้านคณะกรรมการกลุ่มมีผลทำให้ประสิทธิภาพ การดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม ปุณชกริกา สุคนธสิงห์ (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ ภูมิศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์จากผ้าในเขตจังหวัด เพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ผู้นำกลุ่มสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในกลุ่ม มีผลต่อความสำเร็จกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ จากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ และสุนัชนันท์ วิรัชย์ธน โชติ (2558) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง หมู่ที่ 3 ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้นำมีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับเสนีย์ มานนท์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา คือ ด้านการมีส่วนร่วม และอากาศูรีย์ วงษ์ชมพู (2553) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน ตำบล ต.ม่วงสามสิบ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วม มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านตำบล ต.ม่วงสามสิบ อ.ม่วงสามสิบ จ.อุบลราชธานี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากภายนอก ปัจจัยด้านการบริหาร และปัจจัยด้านคณะกรรมการส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลห้างสูง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. นโยบายการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการ กับสมาชิกของกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม เช่น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
2. นโยบายเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มโดยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตควรให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานในทุกขั้นตอน เช่น การวางแผน การตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดสวัสดิการของกลุ่ม
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและอำเภอควรจัดหลักสูตรอบรมการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลให้กับคณะกรรมการกลุ่ม
3. กรมการพัฒนาชุมชนควรมีการประสานให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามาส่งเสริมศักยภาพของกลุ่ม เช่น ธนาคารสอนการทำบัญชีอิเล็กทรอนิกส์กลุ่ม บริษัท ห้าง ร้าน ส่งเสริมแผนการตลาดให้กลุ่ม

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านเงินทุนหมุนเวียน ด้านการตลาด ด้านกิจกรรมกลุ่ม และกฎระเบียบของกลุ่ม เป็นต้น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางการบริหารงานต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2538). *เครื่องมือการทำงานแนววัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพฯ: มายด์ พับลิชชิ่ง.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2540). *โครงการฝึกอบรมปัญญาชนชาวบ้าน ในแนวคิดและประสบการณ์การจัดการศึกษาเพื่อพึ่งพาตนเอง*. ม.ป.ท.
- จรรยา วงศ์กำแหง. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จินตกานต์ แสงอ่อน. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาตำบลสร้างนภา อำเภอมืออานาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ*. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารงานท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). *หลักการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ สุนทรพงษ์ภัทร. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกรณีศึกษาบ้านขอนแก่น จังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ชบ ยอดแก้ว. (2537). *ครุภูมิปัญญาไทย: นักเศรษฐศาสตร์ชุมชน*. กรุงเทพฯ : วังอักษร.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2543). *การบริหารพัฒนาชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน*. กรุงเทพฯ : สถาบันคิดพัฒนาบริหารศาสตร์.
- โชติกา เฟื่องวิชัย. (2555). *ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารกลุ่มกองทุนแม่ของแผ่นดิน 672 กรณีศึกษาตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น*. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ และพิทยา ว่องกุล. (2545). *สวัสดิการโดยภาคชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต*. กรุงเทพฯ: สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ณรงค์ เพชรประเสริฐ. (2542). *ธุรกิจชุมชน: เส้นทางที่เป็นไปได้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิทด. (2538). *การตลาดเพื่อการส่งออก*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.

- เดชา สุรพล. (2553). *ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านเสี้ยว หมู่ 13 ตำบลวังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นริศรินทร์ พันธเพชร. (2554). *ความสำเร็จของกองทุนสวัสดิการชุมชน: กรณีศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชนของโรงเรียนมัธยมรัชธรรมชาตินาโส อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นันทยา หุดานูวัตร และณรงค์ หุดานูวัตร. (2549). *การพัฒนาองค์กรชุมชน*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- นิคม เงินเย็น. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาคำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา*. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปนัดดา สุขเกษม. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มชีพ: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2546). *การบริหารโครงการ: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: สายใจ.
- ปราณี หมอนทองแดง. (2534). *ทิศทางกาพึ่งตนเองในสังคมที่กำลังเปลี่ยนไป*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, คณะวารสารศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปุณชริกา สุคนธสิงห์. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตกัมพูชาจากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์*. เพชรบูรณ์: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2548). *40 ปี กรมการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- เพ็ญพราว พิมสอน. (2541). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กิม ภคเมธาวิ. (2544). *โครงการวิจัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรการเงินชุมชน.*

กรุงเทพฯ : สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย.

ภูวนาท สุวรรณพรหม. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการจัดการ*

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดินเสมอ ตำบลตะโละไกรทอง อำเภอไม้แก่น

จังหวัดปัตตานี. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วัชรภรณ์ พรสุขสวัสดิ์. (2551). *ความคิดเห็นของผู้ประกันตนต่อหลักเกณฑ์และอัตราการเพิ่ม*

ค่าคลอดบุตรแบบเหมาจ่าย: กรณีศึกษา สำนักงานประกันสังคม จังหวัดฉะเชิงเทรา.

*งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการ
บริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

วิจิต นันทสุวรรณ. (2547). *ขบวนการชุมชนใหม่: การพัฒนาแบบแผนใหม่ทางเศรษฐกิจและสังคม*

ของชุมชน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.

ศุภชาติ อนันตวุธ. (2555). *ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กรณีศึกษา:*

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านทะเล ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด.

*การศึกษาระดับรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัย
การปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*

สถาพร สีนะเว. (2555). *ปัจจัยความสำเร็จของสถาบันการเงินชุมชนบ้านชีดุ่น ตำบลท่าจะหลุง*

อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมทรัพย์ พิธิยานุวัฒน์. (2940). *รวมบทความการประชุมโครงการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมพันธ์ เตชะอธิก. (2540). *การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน. ขอนแก่น:*

เจริญวิทยาการพิมพ์.

สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2540). *ทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิช.*

สหัสโรจน์ โรจน์เมธา. (2546). *การบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ.*

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2546). *สังคมวิทยาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

สำนักพัฒนาทุนและองค์กรการเงินชุมชน. (2557). *แนวทางการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์*

เพื่อการผลิต. กรุงเทพฯ: ทีบีเอส เพรส.

- สำเร็จ แก้วคำสอน. (2553). *ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านคำข่า ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี*. การศึกษาอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สุนัชชนันท์ วิรัชย์ชน โชติ. (2558). *ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านหนองยาง ตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพรรณิ อัสวศิริเลิศ และกุศล ฐิณะกุล. (2546). *การพัฒนาในกลุ่มลูกค้าให้มีความสามารถในการผลิต และการดำเนินธุรกิจ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.bacc.in.th/>
- สุรศักดิ์ นานานุกูล. (2543). *การวางแผนโครงการและการศึกษาความเป็นไปได้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสนีย์ มานนท์. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จกองทุนหมู่บ้านตำบลวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสรี พงศ์พิศ, วิชิต นันทสุวรรณ และจ่านง แรกพินิจ. (2544). *วิสาหกิจชุมชน: แผนแม่บท แนวคิด แนวทางตัวอย่าง ร่างพระราชบัญญัติ*. กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญาไทย.
- โสภณ สุภาพงษ์. (2538). *เศรษฐกิจชุมชน: กุญแจสู่การพัฒนาชนบทในช่วงแผน 8*. กรุงเทพฯ: Plan Printing.
- อภาสุรีย์ วงษ์ชมพู่. (2553). *ความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษาบ้านคำแย หมู่ที่ 11 ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารี เชื้อเมืองพาน และชเรศ ศรีวิชัยลำพันธ์. (2544). *รายงานการวิจัยชุดโครงการเศรษฐกิจ การพัฒนากลุ่มสะสมทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสนับสนุนกองทุนการวิจัย.
- อิสรนนท์ ทรงเนติเชาวลิต. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York. Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง
อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อที่จะนำผลการศึกษาที่ได้ในครั้งต่อไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การสำรวจข้อมูลครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนั้น จึงขอให้ท่าน โปรดให้ข้อมูลที่เป็นจริง เนื่องจากข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ จะถูกนำเสนอผลการศึกษาเฉพาะในภาพรวม โดยไม่มีการเปิดเผยข้อมูลรายบุคคลที่จะก่อให้เกิดผลกระทบทางลบแก่ผู้ให้ข้อมูล

แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วยคำถามใน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ _____ (1) ชาย _____ (2) หญิง
2. อายุ
 _____ (1) 21-30 ปี _____ (2) 31-40 ปี
 _____ (3) 41-50 ปี _____ (4) 51-60 ปี
 _____ (5) 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 _____ (1) ประถมศึกษา _____ (2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 _____ (3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. _____ (4) อนุปริญญา/ ปวส.
 _____ (5) ปริญญาตรี _____ (6) สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ
 _____ (1) รับจ้าง _____ (2) เกษตรกรรม
 _____ (3) ค้าขาย _____ (4) พนักงานบริษัท
 _____ (5) อื่น ๆ ระบุ.....
5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก.....ปี
6. รายได้ต่อเดือน.....บาท
7. จุดประสงค์การเป็นสมาชิก
 _____ (1) ออมเงินเพียงอย่างเดียว (ข้ามไปตอบตอนที่ 2)
 _____ (2) ออมเงินและกู้ยืมเงิน
8. จุดประสงค์ของการกู้ยืมเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 _____ (1) ทุนการศึกษา _____ (2) ประกอบอาชีพ
 _____ (3) ที่อยู่อาศัย _____ (4) ใช้จ่ายในครอบครัว
 _____ (5) อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห่างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
ด้านคณะกรรมการ				
1. คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ ฯ				
2. คณะกรรมการมีความรู้ในการทำบัญชี				
3. คณะกรรมการให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด กับสมาชิก				
4. คณะกรรมการกล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหา ของกลุ่ม				
5. คณะกรรมการยอมรับฟังข้อคิดเห็นของสมาชิก				
6. คณะกรรมการมีความเข้าใจในระเบียบ ข้อบังคับ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ฯ				
7. คณะกรรมการมีการแบ่งงานกันทำและปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง				
ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม				
8. คณะกรรมการมีการจัดการเงินทุน ของกลุ่มออมทรัพย์อย่างคุ้มค่า				
9. คณะกรรมการมีการใช้เงินทุนของกลุ่มให้เกิด ประโยชน์ต่อสมาชิก				
10. กลุ่มออมทรัพย์มีแผนพัฒนากลุ่มที่เหมาะสม				
11. กลุ่มออมทรัพย์มีระบบการเงินที่มั่นคง สามารถตรวจสอบได้				

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
12. กลุ่มออมทรัพย์จัดสวัสดิการให้สมาชิกอย่างเหมาะสม				
ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก				
13. กลุ่มออมทรัพย์เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผน				
14. กลุ่มออมทรัพย์ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกิจกรรมของกลุ่ม				
15. กลุ่มมีการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีของท้องถิ่นมาช่วยพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ฯ				
16. สมาชิกมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์อย่างเหมาะสม เช่น สวัสดิการ การบริการ				
17. สมาชิกมีส่วนในการเสนอปัญหาเพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์ร่วมแก้ไขปัญหา				
ด้านสนับสนุนจากภายนอก				
18. การได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ จากหน่วยงานของภาครัฐ				
19. การที่ธนาคารเข้ามาให้ความรู้แก่คณะกรรมการในเรื่องการจัดทำบัญชี				
20. การศึกษาดูงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ ที่ประสบความสำเร็จเป็นประจำทุกปี				
21. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกลุ่มออมทรัพย์อื่น				
22. การนำความรู้จากการศึกษาดูงานมาใช้ในกลุ่มออมทรัพย์				
23. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภาครัฐอย่างเหมาะสม				

ตอนที่ 3 ความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลห้างสูง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว
 และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			
	มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการพัฒนาคน				
24. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ทำให้เกิด การเรียนรู้เรื่องหน้าที่และความซื่อสัตย์				
25. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ทำให้เกิด ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในชุมชน				
26. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ทำให้เกิด การเรียนรู้ในการจัดการรายรับ-รายจ่าย				
27. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ทำให้เกิด การเรียนรู้เรื่องการออมเงิน				
28. การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์ ฯ ทำให้เกิด การเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาชีวิต				
ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน				
29. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ ฯ เป็นแหล่งเงินทุน ให้กับสมาชิกได้				
30. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์สามารถช่วยเรื่อง ค่าใช้จ่ายในครอบครัวท่านได้				
31. กลุ่มออมทรัพย์ส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่องการรวมกลุ่มเชิงธุรกิจชุมชนให้สมาชิก เช่น การรวมหุ้นจัดตั้งป้อมชุมชน การรวมกลุ่มทำพริกแกง				
32. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ ฯ สามารถพัฒนา ธุรกิจชุมชนทำให้ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น				

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			
	มากที่สุด (4)	มาก (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
33. ท่านคิดว่ากลุ่มมีกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนได้ เช่น ส่งเสริมการแปรรูปอาหาร ส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้กับสมาชิก				
ด้านการพัฒนาสังคม				
34. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ช่วยให้สมาชิกเกิดความสามัคคีในชุมชนได้				
35. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้สมาชิกมีการช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกันในชุมชนได้				
36. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดความร่วมมือร่วมใจกันมากขึ้น				
37. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดความเสมอภาคกันในกลุ่มได้				
38. ท่านคิดว่ากลุ่มออมทรัพย์ฯ ทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้เรื่องประชาธิปไตยมากขึ้น				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....